

GŁOS WIELKOPOLSKI

CZYTELNIK

Rok V Nr 125 (1505) A B C D Poznań, poniedziałek 9 maja 1949 r.

Cena 5 zł

TAJNE ROKOWANIA turecko-perskie

w sprawie wszczęcia zbrojnej akcji przeciwko KURDOM

KAIR (TELEPRESS). Korespondent Telepressu donosi, iż w kwietniu br. odbyły się w Tabryzie, stolicy perskiego Azerbejdżanu, tajne rokowania pomiędzy przedstawicielami rządów tureckiego i perskiego, w sprawie podjęcia skoordynowanej akcji przeciwko szeregom Kurdów, mieszkających na pograniczu pomiędzy Persją a Turcją.

Zarówno rząd perski, jak i turecki są wyraźnie zaniepokojone wzrastającą aktywnością wspomnianych plemion, które dążą wyraźnie do utworzenia oddzielnego państwa Kurdów. Dążenia te popierane są — zgodnie z opinią tutejszych kół politycznych — przez Stany Zjednoczone. Terytorium zamieszkiwane przez Kurdów leży wewnątrz obydwu krajów.

Podczas rokowań w Tabryzie obecni byli członkowie zarówno tureckiego, jak i perskiego sztabu generalnego — pułkownik Menderes, szef wywiadu przy tureckim sztabie generalnym oraz generał Aczular, dowódca garnizonu w Erzerum.

Zebrani ustalili wspólny persko-turecki plan operacyjny na wypadek

Polscy związkowcy z Francji odwiedzili Poznań

W Poznaniu bawiła w dniu wczorajszym 13-osobowa wycieczka Polaków z Francji — członków sekcji polskiej Generalnej Konfederacji Pracy (CGT). Uczestnicy wycieczki, w skład której wchodziła również dwaj Francuzi, zwiedzili poprzednio Warszawę i Katowice, gdzie brali udział w uroczystościach 1-Majowych, a dalej Sosnowiec, Rybnik, Szombierki, Oświęcim, Wrocław i Szklarską Porębę.

Po przyjeździe do Poznania, goście zwiedzili MTP, które wywarły na nich wielkie wrażenie. W godzinach popołudniowych wycieczka odwiedziła zakłady H. Cegielski, gdzie z pracą i osiągnięciami fabryki zapoznał naszych rodaków z Francji wielokrotny przewodnik pracy p. Czesław Michałek. Kierownik wycieczki p. Józef Tłoczek wyraził w słowach pełnych uznania, podziw dla osiągnięć nowej Polski. Specjalne zainteresowanie zwiedzających wzbudziły urządzenia socjalne, higieny i bezpieczeństwa pracy.

„Wszędzie widać opiekę rządu nad robotnikami, każdy tutaj ma prawo do pracy i odpoczynku — co stoi w jaskrawej sprzeczności z tym, co nam mówiono za granicą”.

Po zwiedzeniu zabytków miasta, goście udali się w odwiedziny do swych krewnych i znajomych w Polsce, po czym 13 bm. wyruszą w drogę powrotną do Francji. (wm)

Bevin spiskuje

LONDYN (Telepress). Komentując nową sytuację w Niemczech, zaistniałą na skutek ostatniej decyzji 4 mocarstw, odnośnie zwolnienia zebrania ministrów spraw zagranicznych dziennik „Daily Worker” uważa, że planowany na jutro wyjazd Bevina do Berlina, rzekomo celem „dokonania inspekcji mostu powietrznego”, pozostaje w związku z pragnieniem storpedowania osiągniętych w czasie rozmów w roku 1947 wszelkich porozumień. Jest rzeczą wiadomą — stwierdza „Daily Worker” — że w początkach tych rozmów, Bevin miał zamiar zapobiec wszelkim dyskusjom na temat problemu niemieckiego, nalegając, aby sprawa jednocy Niemiec nie była w ogóle omawiana.

Ostatnie przygotowania

W połowie maja wyruszy w swój doroczny rejs statek szkolny PSM „Dar Pomorza”. Na zdjęciu — załoga przy przeciąganiu lin na pokładzie „Daru Pomorza”

Fot.: Ag. Il. „API”

Order Lenina dla marsz. WORONOWA

MOSKWA (PAP). Na mocy dekretu Prezydium Rady Najwyższej Z. S. R. R. marszałek artylerii Mikołaj Woronow odznaczony został z okazji 50-lecia urodzin orderem Lenina za zasługi położone dla państwa radzieckiego i sił zbrojnych ZSRR.

Reprezentacja PZPN Francja reprezentacja Poznania 3:5 (2:1)

Rozegrany wczoraj na boisku Warty międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją PZPN-u z Francji i repr. Poznania zakończył się zwycięstwem drużyny Poznania w stosunku 5:3. Szczegóły w jutrzejszych „Nowinach Sportowych”.

Niebywały sukces radzieckiej pożyczki odbudowy

MOSKWA (PAP). Ogłoszono tu urzędowy komunikat ministerstwa finansów ZSRR, z którego wynika, że łączna suma subskrypcji pożyczki czwartego roku powojennej pięcioletki już 4 maja wyniosła 21.691 milionów rubli. W ten sposób projektowana suma pożyczki — 20 miliardów rubli — została już przekroczona o 1.691 milionów rubli. Subskrypcja trwa.

Rośnie opozycja w Ameryce przeciw dobrojeniu Europy Zach.

PARYŻ (PAP). Dziennik „Le Monde” zamieszcza artykuł, w którym wskazuje na poważne trudności w realizacji amerykańskiego planu dobrojenia państw zachodnio-europejskich. W amerykańskich sferach gospodarczych — pisze „Le Monde” — notuje się głosy, że realizacja tego planu jednoznaczna jest z działaniem na szkodę gospodarki Stanów Zjednoczonych. Koła te są zdania, że dobrojenie Europy zachodniej może zrujnować ekonomicznie Stany Zjednoczone.

„National Resources Board” — organ koordynujący potrzeby gospodarki wojaskowej i cywilnej — liczy się z tym, że wydatki na zbrojenia europejskie mogą zmusić Stany Zjednoczone do wprowadzenia racjonalizacji pewnych podstawowych produktów. Opozycja przeciwko planowi dobrojenia Europy zachodniej zyskała na sile, w związku z klęską Kuomintangu w Chinach.

Naczelne dowództwo chińskiej armii ludowej o incydencie z okrętem „AMETYST”

CHURCHILL chce pomścić — własne błędy

PEKIN (PAP). Agencja wolnych Chin podaje oświadczenie, złożone przez przedstawiciela naczelnego dowództwa chińskiej armii ludowej — gen. Li-Tao, w związku z zajęciem z brytyjskim okrętem wojennym „Ametyst” — na rzece Jang-Tse.

„26 kwietnia — powiedział Li-Tao — Churchill zażądał w Izbie Gmin wystąpienia na Daleki Wschód 2 lotniskowców celem „pomszczenia” zatopionego okrętu „Ametyst”. Nie wiadomo jednak za co Churchill chce się „mścić”. „Ametyst” dostał się w rejon działania wojsk ludowych i otworzył ogień na pozycje ludowe, w wyniku czego

zginęło 252 żołnierzy. Dowództwo armii ludowej jest w pełni upoważnione do żądania od władz brytyjskich złożenia przeproszenia za zajęcie i wypłaty odszkodowań. Oświadczenie premiera Attlee jest niewłaściwe. Mówił on, że Anglia ma prawo kierować okrętami wojennymi na chińską rzekę Jang-Tse. Z jakiego tytułu — zapytał gen. Li-Tao — Anglicy domagają się takich uprawnień?

Naród chiński jest obowiązany do obrony suwerenności i całości terytorialnej swego kraju oraz do niedopuszczenia do jakiegokolwiek interwencji obcych państw. Attlee oświadczył, że dowództwo ludowe zamierzało rzekomo dopuścić okręt „Ametyst” do Nankinu pod warunkiem jednak, że pomoże on w przeważeniu żołnierzy ludowych przez rzekę. Attlee mówi nieprawdę. Dowództwo chińskiej armii ludowej nie liczyło nigdy na pomoc czyichkolwiek sił zbrojnych ani przy przeważeniu przez rzekę Jan-Tse, ani w innych wypadkach.

Dowództwo wojsk ludowych domaga się, ażeby Wielka Brytania, USA i Francja wycofały w jak najkrótszym czasie swoje okręty wojenne, lotnictwo, oddziały desantowe i inne siły zbrojne z chińskich wód terytorialnych, łąd i powietrza. Żądamy również, aby mocarstwa te nie pomagały wrogowi narodu chińskiego i nie brały udziału w wojnie domowej.

Wojskowy ludowo-rewolucyjny komitet Chin i rząd ludowy nie nawiązały jeszcze stosunków dyplomatycznych z jakimkolwiek obcym rządem. Jednak ludowo-rewolucyjny komitet Chin i rząd ludowy wyrażają gotowość wzięcia pod opiekę obcych obywateli, zatrudnionych w Chinach. Rząd ludowy pragnie omówić sprawę nawiązania stosunków dyplomatycznych z innymi państwami. Stosunki te winny opierać się na zasadach równoprawności oraz wzajemnego poszanowania niezawisłości, całości terytorialnej i suwerenności.

Bawaria nie chce „Konstytucji” z BONN

Czy dojdzie do restytucji monarchii?

BERLIN (Telepress). Baumgarten, przewodniczący „Partii Bawarskiej” wezwał do urządzenie plebiscytu w sprawie restytuowania w Bawarii — monarchii Wittelsbachów. Rozmowy na temat powrotu Wittelsbachów na tron bawarski trwają od chwili kiedy za projektem tym wypowiedzieli się przywódcy polityczni Partii Bawarskiej i Unii chrześcijańsko-socjalistycznej którzy następnie złożyli wizytę 80-letniemu księciu bawarskiemu Ruprechtowi.

Koła amerykańskie komentują te plany z wielką ostrożnością. Natomiast bawarski premier Erhard wydał oświadczenie, w którym stwierdził, iż „statut okupacyjny” mocarstw zachodnich przewiduje możliwość, że któraś z zachodnio-niemieckich 11 prowincji nie zgodzi się przyjąć „konstytucji” z Bonn i przystąpić do federacji zachodnio-niemieckiej.

Przewodniczący socjal-demokratycznej frakcji w parlamencie bawarskim zagroził separatyzmem, iż na wypadek oddzielenia się Bawarii od zachodnio-niemieckiej federacji, prowincja Frankonia (część Bawarii) zostanie włączona do państwa zachodnio-niemieckiego, jako osobna prowincja, lub też jako część Hesji.

Radzieccy spółdzielcy u premiera Cyrankiewicza

WARSZAWA (PAP). Dnia 6 maja br. prezes rady ministrów Józef Cyrankiewicz przyjął przedstawicieli spółdzielczości radzieckiej w osobach: wiceprzewodniczącego „Centrosojuzu” — Władysława Filipowa, przewodniczącego ukraińskich związków spółdzielczych — Dymitra Lipowaja, dyrektora wydziału „Centrosojuzu” — Heleny Galachowej. Gościom radzieckim towarzyszyli: prezes CZS prof. Oskar Lange, b. prezes CZS inż. Marian Olewiński, dyr. wydz. przydziałowego CZS Franciszek Kusto i dyr. wydz. szkolenia i propagandy CZS Ludwik Pawłowski.

Minister handlu wewnętrznego przyjął bawiącą w Polsce delegację spółdzielczości radzieckiej.

Dziś, dziś, dziś! Wszyscy na Ludowym Kiermaszu na Sołacz

Zabawa, humor, niespodzianki! Redakcje pism poznańskich: GŁOS WIELKOPOLSKI, GAZETA POZNAŃSKA, EXPRESS POZNAŃSKI, KURIER WIELKOPOLSKI zapraszają

wszystkich gości targowych, wycieczkowiczów i obywateli miasta na wielki Kiermasz Ludowy, który odbędzie się dziś w Parku Sołackim. Każdy zabawi się i ucieszy! Ludowy Kiermasz poznańskiej prasy będzie ogólną zabawą, wieloma godzinami humoru i godziwej rozrywki.

Dziś! dziś! dziś! o godz. 14 na Sołacz.

Możecie zdobyć cenne nagrody: książki, prenumeraty pism poznańskich i komplety tygodników ilustrowanych. Egzemplarz dzisiejszego wydania „Głosu Wielkopolskiego” (nr 125) jest biletem wstępu. Wszyscy na Sołacz! Na kiermasz prasy poznańskiej i jej Czytelników!

Dziś wieczorem: GŁOS pod WŁOS

z udziałem Z. Laurentowskiego

Spotkanie Egzotycznej Trójki Reportaż z potopu Błękitna serenada Teatr Ekstrawagancji Redaktor i grafoman Z pamiętnika reportera

— Oto kilka punktów dzisiejszego programu wieczoru satyryczno-muzycznego „GŁOS pod WŁOS”, organizowanego przez redakcję „Głosu Wielkopolskiego” z okazji Dnia Prasy.

Członkowie redakcji „Głosu” i inni dziennikarze poznańscy (JASKI, t.h.n, Tom, MIK, Sus, Szczublewski i inni) odśpiewają kulisy swej codziennej pracy i przedstawiają się naszej publiczności jako autorzy i wykonawcy wesołych monologów, felietonów i skeczów. Trzy najlepsze utwory programu zostaną w specjalnym konkursie wylosowane i nagrodzone.

Muzyczna oprawa całości spoczywa w talentowanych rękach Braci Renz, których 14-osobowy zespół orkiestralny przeniesie nas w zaczarowaną krainę jazzu.

Konferansjerkę prowadzą: ZENON LAURENTOWSKI i JERZY OFIERSKI

Początek imprezy dziś punktualnie o godz. 19 w auli Państw. Wyższej Szkoły Muzycznej, ul. Armii Czerwonej 19. Pozostałe bilety do nabycia przed wejściem na salę.

Uwaga! Dla młodzieży, członków „Czytelnika” i abonentów „Głosu Wielkopolskiego” wstęp 50 zł.

A więc pamiętajcie!

Dziś wieczorem (w niedzielę) spotykamy się wszyscy na wesołym wieczorze satyryczno-muzycznym

„GŁOS pod WŁOS”

O nowych formach organizacyjnych

WARSZAWA (PAP). Nowomianowany Minister Odbudowy, inż. Marian Spychalski, poinformował przedstawicieli prasy o nowych formach organizacyjnych w budownictwie.

Utworzenie Ministerstwa Budownictwa należy traktować nie jako formalną zmianę nazwy resortu, lecz jako wyraz głębokich zmian ustrojowych, zachodzących w organizacji budownictwa. Zadania, jakie stoją w 6-letnim planie, jak również zakończenie w tym roku planu 3-letniego, spowodowały konieczność reorganizacji Ministerstwa Odbudowy. Ministerstwo Odbudowy spełniało szereg funkcji: miało ono charakter instytucji finansującej, a jednocześnie zajmowało się wykonawstwem inwestycji. W tym okresie były poważne osiągnięcia. Pomimo dużego zdecentralizowania tak odcinka wykonawstwa państwowego, jak i prywatnego, wyszliśmy z końcem ub. roku zasadniczo z okresu remontów i odbudowy, przechodząc obecnie na nową budownictwo.

W całości inwestycji przewidzianych w planie 6-letnim budownictwo objęte przeszło 60 proc. ogólnego planu inwestycyjnego, a wielkość produkcji budowlanej w tym okresie wzrosła trzykrotnie.

Ministerstwo będzie miało w swoim zakresie działania jednocześnie aparat wykonawczy oraz przedsiębiorstwa budowlane, których część była w Ministerstwie Odbudowy, część zaś dotychczas w innych resortach. Najaktualniejsza jest obecnie zagadnienie skoncentrowania podstawowej masy sił wykonawczych. Da to możliwość w sposób jak najbardziej właściwy rozłożyć siły, podnieść dyscyplinę i organizację wykonawstwa, we właściwy sposób wyposażyć je w urządzenia techniczne, podjąć walkę o podniesienie wydajności i racjonalizację, przeprowadzić plan walki o likwidację zacofania tej gałęzi gospodarki narodowej — tego zacofania, któreśmy otrzymali po starym ustroju.

Ze skoncentrowaniem dyspozycji wiąże się zagadnienie odpowiedzialnego podniesienia zapotrzebowania w sprzęt. Byliśmy tu bardzo zacofani. Dzisiaj mimo dużego postępu w stosunku do okresu przedwojennego, jesteśmy znacznie opóźnieni w postępie techniki. I tak np. Związek Radziecki dysponuje w swoich przedsiębiorstwach 0,35 KM na 1 robotnika, my zaś w roku 1948 doszliśmy zaledwie do 0,05 KM na robotnika.

Dalszym zagadnieniem, które łączy się z pracą naszych przesił, jest podniesienie ogólnej wydajności i racjonalizacja pracy. Z samym wykonawstwem związana jest również zagadnienie prefabrykacji części elementów budowlanych, właściwe wykorzystanie materiałów, jakie mamy w dyspozycji oraz produkcja materiałów budowlanych w

W ZWIĄZKU z naszą wczorajszą notatką o konferencji rzemieślników-członków Stronnictwa Demokratycznego, która odbyła się dnia 6 bm. w Poznaniu wyjaśniamy, że na konferencji tej p. Wojewodę Poznańskiego reprezentował naczelnik Ulatowski. P. wojewoda Brzeziński natomiast w tymże dniu wziął udział w uroczystościach otwarcia nowej linii kolejowej Świebodzin-Sulechów.

dużych ośrodkach przemysłowych. Fakt powstania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego umożliwił nam uruchomienie w odpowiednim czasie w pełni prac nad sporządzeniem projektów architektonicznych tzw. dokumentacji technicznej.

Jedno z ważnych najbliższych zadań, to sprawa takiej organizacji przedsiębiorstw i robót, ażeby możliwe było utrzymać pełne zatrudnienie robotników w ciągu roku, przynajmniej w podstawowej masie.

Przy tych nowych formach organi-

w budownictwie

zacji Ministerstwo Budownictwa będzie jednocześnie główną i jedyną władzą w dziedzinie budowlanej i architektonicznej. Ministerstwo będzie spełniało swój nadzór w dziedzinie wykonania pod względem architektonicznym oraz jakości zabudowy naszych miast i osiedli. Przy tej organizacji Ministerstwa, zadania 6-letniego planu, jakie stoją przed nami w dziedzinie budowy zakładów produkcyjnych, obiektów mieszkaniowych, urządzeń społecznych, oświatowych, kulturalnych, komunalnych i komunikacji, będą w pełni wykonane.

Pracownicy i dyrektorzy cukrowni debatują nad usprawnieniem produkcji cukru

W auli Akademii Handlowej w Poznaniu rozpoczął się wczoraj Ogólnokrajowy Zjazd Cukrowników, zorganizowany przez Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego w porozumieniu z Zarządzeniem Głównym Związku Zaw. Prac. Przemysłu Cukrowniczego. Na zjeździe omawiane są sprawy kampanijnego współzawodnictwa pracy, za-

gadnienia plantacyjne, oraz wyniki dotychczasowego systemu oszczędnościowego. W obradach biorą udział: min. przemysłu rolnego i spożywczego — inż. Rumiński, naczelny dyrektor CZPC inż. Krzyżanowski, przedstawiciele Związku Zawod. i Związku Plantatorów, ponadto około 600 delegatów.

W pierwszym dniu zjazdu, po zgajeniu, którego dokonał przewodniczący Zw. Zaw. Prac. Przem. Cukrowniczego — Nowak i powołaniu do prezydium przewodników pracy, wygłosili referaty: naczelny dyrektor CZPC inż. Krzyżanowski oraz przewodniczący Związku Plantatorów — p. Łada. W dyskusji zabierało głos ponad 40 osób.

Referat inż. Krzyżanowskiego stał się bilansem osiągnięć ostatnich lat i porównaniem ich z okresem gospodarki przedwojennej. Najwymowniejszym wyrazem są — jak zwykle — cyfry. I tak w porównaniu z rokiem 1945/46, kiedy to wyprodukowaliśmy 170 tys. ton cukru, w roku kampanijnym 1948/49 produkcja sięgnęła 625 tys. ton. (g)

Ofensywa książki na wieś

W dniu dzisiejszym PZWS przystępują do generalnego szturmu na wieś wielkopolską. W ramach wyjazdów organizowanych przez Woj. Komitet Organizacji „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy”, 4-osobowe zespoły udają się w teren do następujących powiatów: śremskiego, gnieźnieńskiego, jarczińskiego i obornickiego.

Wyjazd łączy propagandę z rozprzedażą, przy czym szczególnie zwraca się uwagę na tomiki KUK-u. Będzie to pierwsza tego rodzaju większa próba urzędzenia jarmarku książki na wsi. Ponieważ wyjazdy będą miały miejsce w niedzielę, sądzić należy, że ten „atak książkowy” spotka się z żywym zainteresowaniem. (Ss)

Połowy węgorzy

OLSZTYN (PAP). Rozpoczęły z początkiem maja na wodach mazurskich sezon połowów węgorza zapowiada się pomyślnie. Rybacy dostarczają do punktów skupu Centrali Rybnej przeciętnie od 2—3 ton węgorza dziennie. Mazurskie Tow. Rybackie przystąpiło do budowy w miejscowości Budzińska, pow. Ostroda, wielkiego ośrodka hodowli sandacza. Na całość ośrodka składać się będą stawy hodowlane o powierzchni 300 ha oraz nowoczesnie urządzone wylegarnia. Otrzymywany z wylegarni narybek sandacza będzie wpuszczany do wszystkich jezior mazurskich.

Przed nową Dunkierką

Tragedia narodu chińskiego zbliża się ku końcowi. Miasto Hankou, ostatni punkt kolejowy, łączący Szanghaj z centrum Chin, zdobyty został przez Armię Ludową. Upadek Szanghaju, tego głównego punktu oporu kolonizatorów anglosaskich, jest kwestią przesądzoną.

Utrata Szanghaju dla USA ma znaczenie poważniejsze niż dla Kuomintangu i Czang-Kai-Szeka, którzy mogą cofnąć się w głąb południowych Chin, o ile w obłędnej krótkowzroczności zechcą wystawiać kwitnące południe na pastwę wojny domowej. Czang-Kai-Szek może przedłużyć swoją agonie, ale Anglosasi stoją bezpośrednio przed nową Dunkierką, tj. przed zepchnięciem ich do morza. Działania okrętów amerykańskich i angielskich mogą zniszczyć porty chińskie, ale nie otworzy to im drogi na ląd. Zresztą Anglosasi nie zaryzykują bezpośredniej interwencji zbrojnej. Rzucili bezowocnie w galimatias chiński przeszło 2 miliardy dolarów, nie rzucą zaś ani jednego żołnierza na pola bitew w Chinach. Metodą układową ze zwycięską Armią Ludową

i kierownictwem chińskiej partii komunistycznej spróbują uratować wielkie swoje wkłady i utrzymać się na rynku chińskim jako kontrahent handlowy.

Trzeba będzie jednak pogodzić się z opuszczeniem uprzywilejowanych pozycji i eksploatacją bogactw naturalnych oraz nędzy ludu chińskiego. Okres ekspansji kolonialnej na kontynencie azjatyckim zbliża się ku końcowi. Jest to stopniowe związanie macek kapitalistycznych na Dalekim Wschodzie i równoczesne likwidowanie przedpoła walk ze Związkiem Radzieckim.

Jeszcze przedwcześnie jest mówić o następstwach wycofania się imperialistów anglosaskich z Chin. Nie ulega wątpliwości, że zmieni on układ sił politycznych na całym świecie, a bezpośrednio na terenie ONZ, gdy ZSRR zyska nowego, silnego partnera w walce o pokój i wyzwolenie narodów kolorowych spod hegemonii kolonizatorów europejskich i amerykańskich. Upadek Hankou jest groźnym ostrzeżeniem dla światoburców anglosaskich. (hb)

Przed Kongresem Zw. Zawodowych

Pracownicy Gorzowa

deklarują nadprogramowe prace

Pracownicy Państw. Gorzowskich Zakł. Graficznych postanowili na zebraniu w dniu 5 bm., że: pracownicy zecerni uporządkują nieczynną drukarnię w Stubicach, oddział linotypów uporządkuje matryce w celu podniesienia wydajności pracy, oddział inżynierski wyremontuje maszynę do perforowania wydobytą z gruzów, oddział administracyjny uporządkuje podwórce zakładu i założy kwietniki, a oddział maszynowy urządzi odlewnię do walców.

Pracownicy Gazowni, Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie uchwalili zaoferować 500 roboczogodzin, wyremontować w tym czasie pompę nr 12, puścić wodę za kanał oraz oczyścić plac. Pracownicy administracyjni spiszają do dnia 22 bm. wszystkich konsumentów, którzy będą korzystali z wody.

Pracownicy Straży Pożarnej w Gorzowie uchwalili jako Czyn Kongresowy postawić mury ogradzające teren Straży Pożarnej i wybudować jeden śmietnik.

Pracownicy Miejskiego Przedz. Budowlanego w Gorzowie postanowili, że każdy z pracowników w liczbie 150 oczyści 100 sztuk cegieł z rozbiernych budynków.

Pracownicy Ekspozytury Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie uchwalili założyć teckich organizacyjne w wydzielonych i referatach, oraz uporządkować je i wzmoczyć dyscyplinę służbową, a pracownicy oddziału osiedleńczego łącznie z pracownikami innych wydziałów w liczbie 40 osób zobowiązali się uporządkować w dniu 15 bm. 22 gospodarstwa rolne w gromadzie Janno pow. Sulęcín.

Pracownicy Ekspozytury Rejonowej nr 7, Centrali Handlowej Przem. Skórzanego w Poznaniu i wszystkich sklepów tej Centrali postanowili w ramach Czynu Kongresowego uruchomić trzy nowe sklepy detalicznej sprzedaży.

Pracownicy Wielkopolskich Zakładów Graficznych uchwalili: zorganizować, umebłować i uruchomić żłobek dla dzieci pracowników do dnia 21 bm, a przedszkole do dnia 22 lipca, wezwać wydawnictwo „Książka” w Łodzi do naśladownictwa czynu z zakresu akcji socjalnej a w działach produkcji wykonać dodatkowo ponad plan do dnia 20 maja — 5 tytułowych stron książek o łącznym nakładzie ponad 200 tys. arkuszy.

Ponadto pracownicy ci wykonają dla PMT milion opakowań do papierosów „Mocne” i „Nysa” ponad plan miesięcznej produkcji.

U naszych PRZYJACIÓŁ

Masy pracujące w Bratysławie uroczysto obchodzą 4 rocznicę wyzwolenia swego miasta z niemieckiej niewoli przez wojska armii radzieckiej.

Liczba abonentów radiowych w Czechosłowacji wzrasta w szybszym tempie, aniżeli w innych krajach zachodu. Na początek dwuletniego planu odbudowy jeden odbiornik przypadał na 5,8 mieszkańca. W ciągu stycznia br. zarejestrowano w Czechosłowacji 31 tysięcy nowych abonentów radiowych.

W wielkich sklepach w Pradze mają być wprowadzone kaski dla dzieci, w których matki będą mogły pozostawić swoje pociechy pod opieką wykwalifikowanych pielęgniarek w czasie dokonywania zakupów.

W Sofii podpisano umowę o rozszerzeniu wymiany handlowej między Albanią a Bułgarią.

Wiosną cera musi odpocząć „Moda i Życie Praktyczne” nr 14

— Nie wypada więcej, powiadacie? — nie przestawała gorączkować się Hattie. — Ze też nie możecie zrozumieć! Jak się pracuje w fabryce, to co każdy robi? Co wy robicie? Odkłada się na czarną godzinę!... Żyje się za 15 dolarów, a reszta: na książeczkę! Pracy więcej, jak na sześć miesięcy do roku nie ma!... A potem co? Bezrobocie, głód... Jeszcze taki zamiatacz, gdzie on znajdzie robotę? A on grosza nie odłoży! Ot co!

Ben palnął pięścią w swą wielką dłoń i zawał:

— Rozumiem! Rozumiem!
— A widzicie! — ciągnęła dalej mocno podniecona Hattie. — Ambroży Bishop nie ma potrzeby odkładać! Dlaczego? Skąd ma pieniądze? Zeszłego roku nie miał pracy od kwietnia do września — tak samo pił, miał samochód, dawał na dzieńwyciu! Pytałem się go skąd ma na to... A on odpowiada: mam oszczędności — ja wiem, że to nieprawda! Grosza nigdy nie zaszczędził!

Skończyła, zadyszana, zaperzona. Zapanowała dłuższa chwila milczenia. Przerwał ją Will.

— Więc powiem wam, co o tym myślę... Z tego, co się tu dowiedzieliśmy wygląda na to, że nie należało przyjąć Ambrożego do partii... Trzeba było zasięgnąć informacji co do niego — to prawda, ale jeżeli chodzi o zniknięcie Prince'a, nie wiemy jeszcze, czy Ambroży mógłby mieć z tym coś wspólnego. Na to dowodów nie mamy!

Ben przerwał z furją:

— A skąd miał tyle pieniędzy? Skąd?

— Spokojnie! — mitygował go Will. — Kto go wie, może wygrywa na wyścigach, może

handluje opiumowanymi papierosami? To jeszcze niczego nie dowodzi...

— Co? Niczego nie dowodzi, powiadasz? — rozpoczął tym razem znacznie łagodniej Ben.

— Gdyby Ambroży był biały — sadziłbyście go surowiej, a że jest czarny, więc chcecie pokazać, że stosujecie łagodniejszą metodę... Tak, ja to rozumiem!... Nie chcecie nawet dopuścić myśli, że czarny mógłby być szpiclem i prowokatorem!

— Ależ posłuchaj! — przerwał mu Will.

— Nie chcę słuchać, tylko chcę powiedzieć, co o tym myślę! Nie oszukujmy się nawzajem. I wy, towarzysze i ja, dobrze wiemy, w jak ciężkiej sytuacji są Murzyni. Naciskają ich gdzie mogą. Nie zdziwilibyśmy się wcale, gdyby wśród nich znalazł się szpicel i prowokator. Ja bym się nie zdziwił... Całe szczęście, że jest ich tak niewiele.

— Ale przecież nie ma dotychczas najmniejszego dowodu na to, że Ambroży ma coś wspólnego z tym, że Prince nie wrócił do domu... Idziesz za daleko w swoich podejrzeniach...

— Wcale nie idę za daleko! Ale nie mam zamiaru dreptać w miejscu. Jeżeli Ambroży ma z tym coś wspólnego, to ja to wykryję, a pewnością was. Nie zamykam uszu na to, co tu o nim słydzicie.

— Więc jakim sposobem chcesz to wykryć?

— Ben oddychał ciężko i odpowiedział dopiero po dłuższej chwili:

— Pozostawcie to mnie!

— Co chcesz zrobić?...

— To moja rzecz... Już ja to wyprowadzę na czystą wodę!

— Posłuchaj, Ben...

— Nie!... — Ben znów wybuchnął niepoznaczonym gniewem. — To moja rzecz! Proszę, nie mówcie... Jeżeli Ambroży ma z tym coś wspólnego, ja to wykryję!... Ja sam porozmawiam z Ambrożym... Już ja z niego wszystko wydostanę... Pójdę do niego do pokoju, zamknę się z nim i będę wszystko wiedział. Jak wróce, wszystko będzie wiadome. Wy zostańcie tu — i proszę was! — nie wtrącajcie się do niczego!

77 Betsy zerwała się, podbiegła do Bena, chwytając go mocno za rękę.

— Macie rację! Nie ma o czym mówić... Nie ma co się bawić w żadne czołosci! Musimy odnaleźć za wszelką cenę Prince'a!

— Nie bójcie się, towarzyszek! Już ja się z nim nie będę cackać! — Masywne szczęki Bena ścisnęły się w szczególnie przekonujący sposób.

Pokój zaległa cisza. Gospodyni kiwała się na krześle, patrząc po kolei na wszystkich. Jej oczy błyszczały, zaciskała pięści. Ona jedna spośród wszystkich domyślała się rzeczy najgorszych. Już dwa razy wyrzucała Ambrożego ze swego domu.

Clarence chrząknął, podniósł rękę, dając znać, że chce coś powiedzieć.

— Nie wiemy przecież, czy wrócił do domu, czy nie? — mówił głosem bardzo zmęczonym. W ogóle robił wrażenie człowieka walącego się z nóg z wyczerpania.

— To prawda! Nie wiemy, czy wrócił i czy wrócił... — zawołała Betsy. — Jeżeli jest szpiclem, to na pewno nie pokaże się tutaj więcej...

— Jeżeli jest mądry, to nie wróci. Ale Ambroży to dureń — więc może wrócić. Zwłaszcza, jeżeli upije się.

— A może domyśla się czegoś i nie wróci?

— Skąd znowu? Nie podejrzewa nawet, że go ktoś może o to zaczepić...

— Gdzie on może być?...

— A kto go tam wie? Ja tu zostanę i będę czekał na niego... Nie ruszam się stąd! — zdecydowanym głosem powiedział Ben.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Prasa na usługach dolara

Na czym właściwie polega „wolność” prasy, którą tak chętnie amerykańscy wydawcy? Jeden z polskich delegatów w ONZ bardzo trafnie tę wolność określił: Gdyby np. w Ameryce publikowano „Atlas grzybów”, autor mógłby pod fotografiami grzybów trujących umieścić legendę odnoszącą się do grzybów jadalnych — i na odwrót. Tę „wolność” charakteryzuje również pamiętny epizod z korespondentem gazety „Daily News”.

Prezydent Roosevelt wręczył obecnie na konferencji prasowej przedstawicielowi tego pisma — żelazny krzyż hitlerowski I klasy. Zdaje się, że nie można było wymownie napiętnować pronazistowskiej linii politycznej tego pisma w czasie wojny. Czyż radio Tokio nie nazwało prawego potentata z Chicago — Mc. Cormicka — czarnym gentlemanem? A przecież było to w rok po rozpoczęciu działań wojennych przez Japonię.

Wolność prasy w USA polega więc na tym, że można pisać wszystko, co się chce — pod jednym warunkiem, — iż nie koliduje to z interesami kapitału. Jeśli głębiej wnikać w powiązanie prasy amerykańskiej ze sferami big businessu, łatwiej zrozumieć, kto w istocie jest cenzorem i dlaczego.

Prasa milionerów

Wszystkie gazety w Ameryce — z kilkoma jedynie wyjątkami — czerpią dwie trzecie swych dochodów z ogłoszeń. Przeszło 2 miliardy dolarów i — dzie rycznie na reklamę prasową. Na 2 miliardy dolarów stać jedynie Morganów, Rockefellerów, Hellonów — a więc potentatów ciężkiego przemysłu i nafty oraz bankierów. I oni właśnie finansują prasę w USA. W Pittsburgu gazety kontroluje Mellon (aluminium). W Detroit — Ford. W Delaware — Dupont de Nemours (przemysł chemiczny). W Montana — towarzystwo „Anaconda” (kopalnie miedzi). „New York Herald Tribune” — ta właśnie gazeta, która ostatnio atakowała wymianę handlową francusko-polską, związana jest z Morganem.

W tych warunkach jest chyba jasne, czyich interesów broni amerykańska prasa i — w jakim zakresie działa jej wolność wypowiedzenia się.

Warto jeszcze przypomnieć, że 90% gazet amerykańskich występowało przeciwko Rooseveltowi po jego pierwszej kadencji. Co to jest wolność prasy — mogą również powiedzieć wydawcy gazety „P. M.” i „New York Star”, którzy chcieli utrzymać choć pozornie niezależność, to znaczy nie przyjmować reklam, a za to podawać czytelnikom wiadomości w sposób obiektywny. Obie redakcje zostały już zlikwidowane. Zamknięto im kredyt.

Big Business —

cenzuruje

Agencje prasowe i fotograficzne w nieograniczonych ilościach zasypują gazety zdjęciami olbrzymich bombowców, wiadomościami o fantastycznych osiągnięciach techniki destrukcyjnej itp. Na pierwszych stronach gazet drukuje się jako czołówek — sensacje o piątym z kolei rozwodzie tej czy innej gwiazdy filmowej, lub wiadomości o kradzieży naszyjnika diamentowego na balu milionerów. Natomiast nie wolno propagować idei postępowych — nie należy mówić o tym, że pokój leży w interesie narodu amerykańskiego — że faszyzm jest wrogiem ludzkości, a rasizm plagą Ameryki.

Słynna książka, która przez dłuższy czas służyła młodzieży szkolnej jako podręcznik — „Obywatel Tom Paine” została zabroniona w szkołach w New Yorku i w Detroit. Koncepcja demokracji, jaką przedstawia czytelnikom w tej książce pisarz Howard Fast, została uznana za niebezpieczną przez ludzi, którzy cenią jedynie książki ckekowe.

Gdy parę lat temu rząd amerykański zakupił 79 najlepszych obrazów współczesnych amerykańskich malarzy, aby wysłać je na wystawę do Europy — prasa Hearsta napisała, iż są to „zdegenerowane portrety malowane przez

lewicowych artystów”. Obrazy zostały wycofane.

Wydawcy chicagowskiego „Jurnal of Commerce” — który jest nazywany biblią businessmanów środkowego zachodu, poświęcili w jednym z ostatnich numerów aż 6 kolumn na publikowanie listy 564 organizacji społecznych, uznanych przez komisję antyamerykańskiej działalności za czerwone. W ten sposób „Jurnal of Commerce” strzeże swych klientów od nawiązywania niepożądanych kontaktów. Bo wszystko co postępowe, to czerwone. Wszystko co lewicowe, to niebezpieczne dla amerykańskiego kapitału. I w tej dziedzinie cenzura działa już automatycznie.

Co to jest

prawdziwa

wolność prasy?

W ciągu roku 1947 ukazało się w Ameryce 9182 różnych dzieł. W Związku Radzieckim wydano ich 858 700 w ciągu 30 lat — co przeciętnie daje 28 623 tytuły rocznie. Dzieła Victora Hugo osiągnęły nakład 4 milionów egzemplarzy, Balzaca — 2 miliony, Zoli — 2,5 miliona, Anatola France — 3,5 miliona, Maupassanta — przeszło 4 miliony. Z tych cyfr wynika, że francuscy pisarze mają więcej czytelników w Związku Radzieckim, niż w samej Francji. I ani Hugo ani France, ani żaden z wyżej wymienionych nie był komunistą. Cóż na to powie wydawcy amerykańscy, którzy szczerzą się „wolnością słowa” w swej prasie i literaturze, a Związkowi Radzieckiemu zarzucają stosowanie cenzury?

Z ironią pisze się np. w politycznych periodykach, jak „Times”, „News Week”, czy „Life” — o jedynomyślności wszystkich gazet w Związku Radzieckim. Rzeczywiście, jedynomyślnością ta istnieje — prasa radziecka jednomyślnie broni pokoju, broni interesów świata pracy, jednomyślnie piętnuje wysiłek kapitalistyczny i dyskryminację rasową. Lecz prasa radziecka wysiłek w imieniu klasy robotniczej — nic więc dziwnego, że jest jedynomyślna.

Amerykański czytelnik ma do dyspozycji 1781 codziennych gazet o łącznym nakładzie 52 milionów egzemplarzy. Wybór więc obfity. I cóż w nich możemy czytać? W każdej gazecie inny skandal czy rozwód i opis meczu sportowego. Nic dziwnego, że tylko 25% wyborców w USA ma ogólne pojęcie o polityce rządu — reszta zaś nic o niej nie wie i nie interesuje się nią.

Co natomiast daje swemu czytelnikowi gazeta radziecka? Nie tylko informuje go o życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym, ale utrzymuje z nim ścisły kontakt. Ileż listów z kłochu czy z fabryki publikuje codziennie prasa w Związku Radzieckim! W prostych i szczerych słowach ludzie wyrażają ból i radość, myśli i pragnienia. A listy te są jeszcze jednym dowodem, jak doniosłą rolę odgrywa prasa w życiu obywatela radzieckiego.

Przechadzki po Targach

W pawilonach zagranicznych

Na tegorocznych MTP zagranica zdając sobie sprawę z szybkiego postępu odbudowy Polski i, co za tym idzie, wzrastających obrotów handlowych, wystąpiła znacznie okazalej niż w roku ubiegłym. Zwiększony udział jest realnym dowodem pokazującym narastającą wagę Polski na rynkach międzynarodowych.

Omówiliśmy już szereg pawilonów z ZSRR na czele. Nie podobna przed zamknięciem naszego przeglądu choćby słów kilka nie poświęcić pozostałym.

Albania. Ten najmniejszy kraj demokracji ludowej, zawieszony gdzieś w górach nad Adriatykiem, o przepięknym krajobrazie, nie chce być tylko krajem pasterzy owiec i rybaków a pod rządami gen. Enwer Hodży buduje swój przemysł i szuka dróg dla wymiany handlowej. To co widzieliśmy, są jeszcze pierwociny, ale zapowiadające jak najlepiej przyszły rozwój. Albania, ciesząca się żywą sympatią w Polsce, chce być nie tylko przyjacielem, lecz i partnerem gospodarczym w rodzinie krajów demokracji ludowych.

Finlandia. Geograficznie położona na skrajnej północy Europy ma z Polską zawartą 2 lutego a następnie uzupełnioną 29 czerwca 1948 r. umowę handlową. Za węgiel i koks, sól, wyroby żelazne i maszyny otrzymujemy m. in. rudę cynkową, papier, celulozę oraz miedź i wyroby drewniane. Pawilonowi fińskiemu specjalnie piękno nadają skóry reniferowe, z których np. Lapończycy wyrabiają nawet części odzieży. Z wystawionych przedmiotów wymienić trzeba olej eposnowy, feldspat i różne produkty azbestowe.

Holandia. W połowie lutego br. Polska zawarła układ handlowy z Holandią. Nasze obroty z tym krajem wyraźnie zwiększyły się od połowy roku ubiegłego. Związujący Targi interesują się przede wszystkim głośną produkcją Philipsa i jego doskonałymi aparatami, ale przemysł holenderski to także produkty chemiczne (np. firma „Polak i Szwarz”), wyroby skórzone, metalowe i metale. Różnorodny asortyment stoiska holenderskiego świadczy, że przemysł tego kraju przetrwał już kryzys powojenny i zdolny jest do wykonania planu eksportowego przewidzianego naszym układem z Holandią. Trzeba tu zaznaczyć, że przed kilku tygodniami Polska brała po raz pierwszy udział w Międzynarodowych Targach w Utrechcie.

Szwecja i Norwegia sprezentowały się na MTP stosownie do siły ekonomicznej swych krajów. Mamy więc bogato zaopatrzone stoisko szwedzkie i znacznie skromniejsze norweskie. Nasze stosunki handlowe ze Szwecją nawiązały się szybko po wojnie dzięki sąsiedztwu morskiemu i był czas, że Szwecja z krajów skandynawskich i zachodnich zajmowała w naszych obrotach pierwsze miejsce. Stoisko szwedzkie odwiedzane jest z wielkim zainteresowaniem przez naszych przemysłowców. Precyzyjne eksponaty metalowe budzą ciekawość nawet laików. Udział Norwegii ma charakter raczej informacyjny. Ilość eksponatów nieznaczna. Zapewne następne Targi dadzą pełniejszy przegląd produkcji norweskiej.

Dania. Udział tego kraju w tegorocznych Targach ma podobnie jak Norwegii charakter orientacyjny. Małe stoisko i nieznaczna ilość eksponatów mówią, że nasze stosunki handlowe z

Danią są dopiero w początkowym rozwoju. Dania może być jednak poważnym kontrahentem w dalszym rozwoju stosunków handlowych polsko-duńskich. (hb)

Okruchy wielkiej kultury

ILJA ERENBURG napisał w czasie wojny przeszło 3000 wspaniałych artykułów, których poszczególne fragmenty znalazł na pamięć żołnierz na pierwszej linii frontu. Większość tych artykułów przedrukowała ogromna ilość gazet i czasopism w różnych krajach...

DO LENINGRADZKIEJ BIBLIOTEKI Publicznej im. Sałtykowa Szchedrina wpływa codziennie 1100 nowych pozycji książkowych w różnych językach świata. Biblioteka ta liczy około 10 milionów tomów. Jej stan liczebny zwiększył się 13-krotnie od chwili ustanowienia władzy radzieckiej...

120 RADIOWYCH STACJI nadawczych o wielkim zasięgu czynnych jest w ZSRR. Moskwa i np. posiada siłę 500 kilowatów...

W ANGLII, Francji, Niemczech i Włoszech razem wziętych jest mniej uczniów szkół wyższych, niż w Związku Radzieckim. Ze stypendiów państwowych, stanowiących zupełnie wystarczające zabezpieczenie materialne, korzysta w ZSRR 91% słuchaczy szkół wyższych i 85% uczniów szkół średnich.

DLA USZANGANÓW, ETEŁÓW na Kamczatce i innych narodowości, liczących zaledwie po kilkadziesiąt, względnie kilka tysięcy osób, opracowano podręczniki szkolne w ich własnych językach oraz wydano drukiem ich baśnie i podania ludowe...

DWA RAZY WIECEJ studentów niż w całej Anglii, znajduje się w Moskwie — ponad 120 tys. studentów szkół wyższych!

Przed Rewolucją Moskwa miała tylko 15 wyższych uczelni. Obecnie w stolicy ZSRR znajduje się 78 szkół wyższych.

DO 43 NARODOWOŚCI należą studenci Moskiewskiego Uniwersytetu. Są to nie tylko Rosjanie, Ukraińcy i Białorusini, ale także Czuczowie, Komi czy Tatowie, a więc narody, które przed Rewolucją nie miały własnego alfabetu.

W 66 JEZYKACH wydano w Zw. Radzieckim dzieła Puszkina, w 64 językach — dzieła Tołstoja. Równie szeroko czytują się pisarzy zagranicznych. Dzieła Romaina Rollanda wydano w 13 językach.

WIECEJ STUDENTÓW wyższych uczelni niż całe Niemcy posiadało przed wojną jedno miasto w ZSRR — Leningrad.

Liczba uczniów szkół średnich — ogólnokształcących w ZSRR dwukrotnie przekroczyła przed wojną liczbę uczniów takich szkół w Anglii, Niemczech i Włoszech razem wziętych.

Artykułami, nowelami, notatkami...

Idziemy do Was każdego ranka. Na transparentach stron naszych gazet widnieją wielkie myśli, codzienny twardej trud pracy, przewijają się słowa mocne, brzmią nawoływania do pokoju. Każdego ranka czytacie o swoim Kraju, jego dążeniach, celach i nadziejach. Poprzez tomy pism przewijają się światowej ludzkości.

Artykułami, nowelami, notatkami wprowadza Was litera druku w świat twórczej myśli. Odkrywanie nowe widnokręgi myśli i ducha. Poznacie piękno krajów i ludzi, i dzieł śladem wielkich postaci, na przestrzeni dziejów napotykanie kamienie milowe przemian ustrojowych.

Artykułami, nowelami, notatkami odkrywa przed Wami gazeta wydarzenia dnia, każdej bez mała godziny. Jak na fotograficznej kliszy,

odbija się na niej życie z wzlotami ludzi mocnych, upadkami słabych.

Wykwit cywilizacji i kultury: prasa, słowo drukowane, służyło ludzkości, służy jej nadal, naświetlając problemy człowieka, kierując nim, wskazując lepsze drogi rozwojowe.

Toteż artykułami, nowelami, notatkami, daje Ci dziennik, pismo — wychnienie obok obrazu świata, radość z wykonanego czynu, moc, oparcie na faktach.

Strona za stroną, karta za kartą dużo opowiedzą Ci o faktach, o doświadczeniach, o tym, kto wie, czy nie odnajdziesz czasami siebie wśród słów, pisanych serdecznie?

Dlatego idź śladem słowa, jeśli trzeba, ucz się z niego życia, badaj siebie samego i rozwijaj własną wiedzę.

Artykułami, nowelami, notatkami...

Tad. H. Nowak

TADEUSZ BOROWSKI

Wiadomości z jednego dnia

WŁAŚNIE w ten dzień, gdy chińska armia ludowa zamierzała wlecieć do Nankinu, aby zajmując Nankin, otoczyć m. portowe Szanghaj i uderzyć na południe Chin, cztery wojenne okręty brytyjskie wyruszyły w górę rzeki z Szanghaju do Nankinu, aby zabrać ze stolicy Chin kuomintangowskich stu obywateli brytyjskich. Wprawdzie w Nankinie stał na kotwicy brytyjski statek „Consort”, ale admiralacja brytyjska uznała, że demonstracja angielska na głównej arterii wodnej Chin zrobi duże wrażenie na armii ludowej. Tak też się stało.

Kiedy korałownik „London” w towarzystwie fregaty „Ametyst” i dwu innych okrętów, minawszy Kiang-Vin, zbliżył się do Chinkiang, leżącego na zakręcie rzeki, baterie chińskiej armii ludowej otworzyły ogień na obce okręty wojenne, znajdujące się bez pozwolenia na chińskim terytorium państwowym. Nie wierząc w zdolność bojową artylerzystów armii ludowej, okręty brytyjskie odpowiedziały na ostrzegawcze strzały masowym ogniem swej artylerii, wtedy baterie armii ludowej rozbiły fregatę „Ametyst”, uszkodziły „London” i zmusiły pozostałe okręty do odplynięcia w dół rzeki.

Była to — naszym zdaniem — przełomowa bitwa w historii. Zginęło w niej czterdziestu marynarzy brytyjskich, ośmiu zostało rannych, straciła armia ludowa prasę angielską nie podającą manifestacyjny pogrzeb w Szanghaju.

Kolonizatorzy brytyjscy płakali nad otwartymi grobami marynarzy. Wraz z ciałami marynarzy, którzy strzelali do narodu chińskiego, składano do grobu epokę interwencji imperialistycznej, niewolnictwa i stuletniego

wyzysku kolonialnego narodu chińskiego.

Jeszcze w roku 1926 brytyjskie okręty wojenne pomogły Czang-Kai-Szekowi zdławić pożar rewolucji chińskiej. „Brytyjczy — pisze „New Statesman and Nation” (30. 4. 1949) — odpowiadając nieprzytomnym nawoływaniom prasy angielskiej o samoloty rakietowe, bombowce i lotniskowce, które mają ukarać naród chiński za obronę rzeki — tak się przyzwyczaili robić w Chinach, co im się podoba, że trudno im teraz przywyknąć do konieczności proszenia kogoś — a już najmniej do proszenia komunistów — o pozwolenie kierowania okrętów wojennych tam, gdzie zachodzi potrzeba”.

„Ale musimy spojrzeć w twarz faktów, a fakty mówią — pisze dalej tygodnik — że nie jesteśmy w stanie posyłać nasze okręty wojenne na Jang-Tse-Kiang bez pozwolenia komunistycznego rządu Chin tak samo, jak Chińczycy nie mogą żeglować po Tamizie bez pozwolenia rządu angielskiego”.

Tak więc drobna, ale przełomowa potyczka na Jang-Tse-Kiang zakończyła epokę rozbwoju imperialistycznego w Chinach.

II

WŁAŚNIE gdy chińska armia ludowa zamierzała przeprowadzić się przez Jang-Tse-Kiang, właśnie gdy brytyjskie baterie otworzyły ogień na pozycje wojsk ludowych, na okładce angielskiego tygodnika „Picture Post”

(23. 4.) pojawiło się oryginalne zdjęcie z nowego filmu znakomitej tancerki Anny Neagle. Fotografia przedstawia trzy młode, roześmiane kobiety w sukniach z „fin de siecle” i z wachlarzami w rękach. Roześmiane kobiety stoją na parkiecie, zadzierając nogi do góry i ukazując spod sukien koronkowe haleczki. Jedna z kobiet ukazuje całą podszewkę swojego pantofelka na gumowym koreczku. Historię tej gumy opowiada reportaż wewnątrz numeru tygodnika.

Po ogłoszeniach o pudrze „Pends”, paście „Ipana”, gumie „Dunlop” i dziesiątkach innych reklam, zachwalających buty, tapety, linie lotnicze, okulary, syfony — pismo zamieszcza reportaż z życia plantatorów angielskich na Malajach. Pierwsze zdjęcie z reportażu przedstawia „wypoczynek plantatora”. Plantator, mężczyzna o złej i zaciętej twarzy, zajął nogi na stoliku i czyta gazetę. Obok niego stoi na ziemi karabin maszynowy typu Bren i leży gotowy do zabrania plecak. Pan S. Taylor — głosi podpis — właściciel plantacji kauczukowej o obszarze 1866 akrów, korzysta z kilku chwil spokoju od grożącego niebezpieczeństwa napadu komunistycznych bandytów. Był więziony przez Japończyków przez prawie trzy lata. Na takich ludziach opiera się wpływ Wielkiej Brytanii na Malajach.”

Dalsze zdjęcia opowiadają o pracy na plantacji. Plantator przygląda się bacznie małej dziewczynce chińskiej, która ścina drzewo kauczukowe, stwa.

plantator przygląda się bacznie robotnikom, którzy oczyszczają sok kuczuku, kulisi noszą wiadra z sokiem pod odsłoną karabinu maszynowego, żołnierze przeszukują dżunglę, łowią „bandytów”, żołnierze rewidują przechodniów i przesłuchują mieszkańców.

Trzy ostatnie fotografie znamy dobrze z własnych wrażeń.

Pierwsza przedstawia żołnierza, który wywala nogą drzwi wiejskiej zagrody. Druga przedstawia pożar chaty, w której ukrywali się „bandyci”.

Trzecia fotografia podobna jest do okładki. Są na niej widoczne również nogi ludzkie, ale nie są to zadarte do góry nóżki tancerzek angielskich. Są to nagie nogi zamordowanych przez Anglików ludzi, siedmiu młodych komunistów. Ciała zabitych przez policję wyrzucono na ulicę na widok publiczny.

Nawet hitlerowcy nie odważyli się pokazywać zdjęć z krematoriów Oświęcimia i Majdanka, z pożaru getta warszawskiego, z więzień, egzekucji ulicznych i łapanek, ale podobnie jak Brytyjczycy nazywali narody walczące o wolność, bandytami i także wołali o porządek i prawo.

„Brytyjczy, Holendrzy, Francuzi i Amerykanie mogą ofiarować wschodowi sprawiedliwość, prawo i porządek” — pisze korespondent angielski z Malajów. (Patric O'Donovan, „Observer” 24. 4. 49), ale jest już za późno.”

Ponieważ na Malajach także kończy się epoka rozbwoju, grabieży i kłam-

III

WŁAŚNIE wtedy, gdy chińska armia ludowa zamierzała przeprowadzić się przez rzekę Jang-Tse-Kiang, aby wyswobodzić swój kraj, spod uścisku własnej i cudzej burżuazji, gdy angielscy plantatorzy, uzbrojeni w karabiny maszynowe, doglądali nacinania drzew kauczukowych, gdy narody kolonialne — jak Europa w czasie wojny z faszyzmem — uchodziły w lasy tropikalne, właśnie wtedy, gdy tancerki angielskie zadzierają do góry gładkie nóżki i powiewały strusimi wachlarzami, właśnie wtedy, gdy prasa kapitalistyczna całego świata ogłupiała ludzkość piłkarzami, aktorami, królami, samolotami i powieściami kryminalnymi — właśnie wtedy — przyszyły ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej dwie krótkie wiadomości. Oto prezydent Truman, usprawiedliwiający się na konferencji prasowej z użycia bomby atomowej na miasto japońskie, powiedział, że będzie nią bronił kapitalizmu: „Gdyby trzeba było jeszcze raz powziąć tę decyzję dla dobra Stanów Zjednoczonych i demokracji światowych — nie zważałbym się tego uczynić”. Drugą wiadomością mówi o strajku górników amerykańskich. Brzmi ona: „Większość górników amerykańskich, których około 470 000 pracuje na wschód od Missisipi, przystąpiło do dwutygodniowego strajku założonego dla uczczenia 58 000 swoich towarzyszy, którzy zostali zabici lub ranni w roku 1948. W roku tym na kopalniach amerykańskich zdarzyło się ponad tysiąc nieszczęśliwych wypadków i katastrof” (Economist, 19. 3).

I w tym ujarzmionym kraju skończy się pewnego dnia epoka rozbwoju, wyzysku, szantażu i morderstwa.

W ramach Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy zorganizowano na terenie kraju kilkadziesiąt wystaw książek. Oto jedna z niezwykle efektownych — werbuje książkę nowych przyjaciół.

Jeśli chodzi o gromadę Ligota, powożąc mogliśmy powiedzieć, że dla niej świat jest zabity deskami. Nie świeci w niej jeszcze ani jedna żarówka, nie rozbrzmiewa ani jeden głośniec. Mimo to przez szpary tych „desek” świat zagląda do Ligoty w postaci słowa drukowanego w gazetach, czasopiśmie i książkach.

Leżąc na uboczu z dala od większych

ośrodków kulturalnych Ligota mimo to może być wzorem dla wielu innych skupisk ludzkich, bo w Ligocie... zlikwidowano analfabetyzm!

Kierownik miejscowej szkoły, rozamięjący należycie szczytne posłannictwo nauczyciela prowadził kursy, a teraz organizuje imprezy kulturalne i chętnie wypożycza książki ze swej biblioteczki. Korzystają z niej wszyscy bez wyjątku mieszkańcy gromady.

Ligocianie czynnie włączają się do podniesienia gospodarki narodowej — obsadzili oni przy pomocy własnych funduszy, bez żadnej pomocy z zewnątrz, wszystkie drogi gromadzie drzewkami. (u)

Nieuczciwego pracodawcę spotkała zasłużona kara

Młodzieżowe Brygady Kontroli ZMP lustrując zakłady pracy zatrudniające młodocianych stwierdziły, że u mistrza kowalskiego Kani w Grabowie, pow. Kępno, uczniowie pracują 11 godzin dziennie, nie otrzymują ustawowego wynagrodzenia i nie uczęszczają do szkoły zawodowej.

Brygada zawiadomiła o wypadku inspektora pracy w Ostrowie i nieuczciwy pracodawca został ukarany grzywną i aresztem. Niech to będzie przestroga dla innych tego rodzaju wyzyskiwaczy młodych sił robotniczych. (u)

O książce i „Czytelniku” dyskutowano w Ostrzeszowie

Z okazji Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy ostrzeszowskie koło „Czytelnika” urządziło dnia 5 maja w sali p. Hendrykowskiego uroczystą wieczornicę, poświęconą przedstawieniu społeczeństwu doniosłej roli, jaką spełnia książka i prasa w życiu współczesnego obywatela. Ciekawy i urozmaicony program ścignął na salę rzeszę młodzieży i starszych.

Prezes Koła — burmistrz Jan Witwicki — w miłych słowach powitał zebranych i zagalgał wieczornicę, po czym p. Stanisław Stawski zapoznał słuchaczy z osiągnięciami, jakim poszczycić się może w dziedzinie wydawnictwa Spółdzielnia Wydawnicza-Oświatowa „Czytelnik”. 18 mil. wydanych książek oraz pokaźna liczba wydawanych czasopism i dzienników w niespełna 5-letnim okresie najlepiej świadczy o roli i ogromnych zamierzeniach Spółdzielni. Kulturalną imprezę urozmaiciły deklamacje, śpiewy i tańce, w wykonaniu młodzieży szkoły jednolitej oraz tutejszego liceum. Z kolei sekretarz Koła p. prof. Michalik dokonał uroczystego wręczenia legitymacji nowozapisanym członkom „czytelnikowskiego” Koła. (zk)

MAJ	
Poniedziałek	Słońce wsch.: g. 5.08
Dzień Zwycięst.	zachodzi: g. 20.31
Bożydara	Księżyc wsch.: g. 16.28
	zachodzi: g. 4.00

POZNAŃ

TEATRY

Wielki: o godz. 15 — „Madame Butterfly”, o godz. 19 — „Halka” — Moniuszki. Polski: o godz. 15 — „Major Barbara”, o godz. 19.30 — „Krzyk jarzębiny” — Kubackiego. Nowy: o godz. 15 i 19.30 — „Pan Jowialski” — Fredry. Komedii Muzyczna: o godz. 16.30 i 20 — „Porwanie Sabinek”. Aktora i Lalki: o godz. 16 — „Królowa Snieżka”, o godz. 19 — „Piast”. Kameralny (zespół ochotniczy TPZ) o g. 19.30 — „Ich dwóch” — Niewiarowicza.

KINA

Apollo — „Czarodziejski kwiat” o godz. 13.30. „Zawieja” o godz. 15.30, 18 i 20.30; Baltyk — „Konik Garbusek” o godz. 13, 15, 17 i 19. „Słońce wschodzi” o godz. 21; Muza — „Świat się śmieje” o godz. 13 — „Rzym miasto otwarte” o godz. 15.30, 18 i 20.30; Rialto — „Skarb” o godz. 16, 18 i 20; Warta — Aktualności nr 19 — o godz. 9, 10.30, 12 i 13.30; „Mister Smith jedzie do Washingtonu” o godz. 15.30, 18 i 20.30. Cyrk nr 1 — przedstawienia o godz. 19.45 Ostatnie dni pobytu w Poznaniu.

OSTRÓW

Oddział Redakcji i Administracji: Ostrów, ul. Wolności 20, m. 3, tel. 442.

Dyżury lekarzy Ubezpieczalni Społecznej w Ostrowie: w nocy z 7 na 8 bm. dr Alfons Gdya, z 8/9 bm. dr Michał Chmiel, z 9/10 bm. dr Florian Sztuba, z 10/11 bm. dr Felicia Mikulska, z 11/12 bm. dr Bronisław Mastowski, z 12/13 bm. dr Tadeusz Frydrychowicz, z 13/14 bm. dr Alfons Gdya, z 14/15 dr Michał Chmiel.

Szkola Przeposobienia Rolniczego wyróżniona. Na 37 szkół przeposobienia rolniczego w powiecie ostrowskim szkoła w Hucie pod Odolanowem została wyróżniona, otrzymując w nagrodę 56-tomową bibliotekę. Wręczenie daru zostało dokonane z okazji uroczystego zamknięcia pierwszego roku pracy szkoły. W uroczystości wzięli udział: inspektor oświaty rolniczej — Sylwester Walczak, wójt — Wasiela oraz mieszkańcy Huty i okolicy. Uroczystość urozmaicono występami młodzieży, na które złożyły się śpiewy, deklamacje i przedstawienie pt. „Zaloty na kwaterze”.

Zwłoki nieznannej kobiety znaleziono przy szosie prowadzącej z Krotoszyńska do Kobylina. Stwierdzono, że leżały one w rowie już kilka tygodni. Kto by wiedział cokolwiek o tajemniczej śmierci kobiety, winien zwrócić się do najbliższego Posterunku M. O. i udzielić wyjaśnień.

Rekrutacja młodzieży na kolonie. Wszystkie szkoły na terenie miasta i powiatu oraz organizacje zawodowe są w trakcie przeprowadzania rekrutacji młodzieży na kolonie, pókolonie, dziecięce i obozy. Wczasami letnimi będą objęte w bieżącym roku nie tylko dzieci miejskie, ale także dzieci robotników, zamieszkałych na terenie powiatu. Rodzice, którzy mają zamiar posłać swoje dzieci na wczas letnie, powinni zgłosić je do Komisji Wczasów przy szkolnych komitetach rodzicielskich.

Spoleczna Komisja Kontroli Cen działa. W ciągu miesiąca kwietnia Spoleczna Komisja Kontroli Cen skontrolowała w mieście i w powiecie 336 sklepów prywatnych, 44 spółdzielczych i 1 państwowy. Ujawniono niestety jeszcze szereg nadużyć.

Od pisma rysunkowego do książek KUK-a
Wystawa „500 lat książki” — w Lesznie

W dniu 4 bm. otwarta została w świetlicy Zw. Zaw. Pracowników Samorządowych w gmachu Zarządu Miejskiego w Lesznie wystawa druków i książek pod nazwą: „500 lat książki”.

Wystawę zorganizował Komitet Tygodnia Upowszechnienia Książki przy współdziałaniu Muzeum Samorządowego oraz Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej. Otwarcia wystawy dokonał starosta Bunikiewicz, I sekretarz Kom. Pow. PZPR — Kowalski wygłosił krótkie przemówienie, podkreślając zasługi Rządu Polski Ludowej w dziele upowszechnienia czytelnictwa i kultury. W uroczystości otwarcia brała również udział młodzież szkolna Liceum Handlowego. Całokształt wystawy przedstawił zebrany kierownik Biblioteki Miejskiej a zarazem organizator Muzeum Samorządowego w Lesznie — Wacław Nawrocki. Wystawa podzielona jest na poszczególne działy.

W pierwszej gablotce mieszczą się rękopisy. Słuchamy ciekawych wyjaśnień p. Nawrockiego. Jako pierwsze spotykamy pismo rysunkowe — ludzi pierwotnych — jest to najprymitywniejszy sposób porozumiewania się ludzi między sobą. Następnie widzimy pismo obrazkowe staroegipskie i meksykańskie. Poprzez wzory pisma z różnych epok i stron świata przechodzimy do pisma średniowiecznego. Ogólne zainteresowanie wzbudza w tym dziale kancjańca z XVI wieku. Jest on ręcznie wykonany na stronicach pergaminowych z niezwykle pięknymi inicjałami, które zachowały swe barwy zadziwiająco świeżo.

W drugiej gablotce oglądamy pierwsze książki drukowane. Mimo wynalezienia druku cena książek była nadal tak wysoka, że dostępna była tylko dla ludzi zamożnych.

Na przykładach kilku inkunabułów widzimy różnorodny charakter pierw-

szych druków, powstałych z czcionek rzeźbionych w drzewie. Spośród 25 000 inkunabułów na świecie — trzy dostały się na wystawę leszczyńską. Z kolei przechodzimy do książek humanistów XVI wieku. Książki renesansowe cechuje piękna szata zewnętrzna z bogatą ornamentyką. Spotykamy tu kilka ciekawych okazów druków krakowskich z XVI wieku np. „Zielarz”. Obok wydań krakowskich oglądamy książki amsterdamskie i weneckie.

W tej epoce w dalszym ciągu książka dostępna była tylko dla jednostek czy szlachty. O upowszechnieniu książek nie można było marzyć. Książka w tym okresie jest piękna — luksusowa — ale tylko dla nielicznej klasy uprzywilejowanej. Podobnie przedstawia się sprawa jeszcze w wieku XVIII.

Do XIX wieku przechodzimy poprzez historyka Naruszewicza, którego historię widzimy w gablotce, do kilku okazów J. Lelewela, ujmującego już dzieje średniowieczne w sposób krytyczny.

Poznajemy w tym przekroju ważną funkcję, jaką książka w rozwoju kultury w danych wiekach spełniała. Wdzielimy też szczupłe możliwości oddziaływania książki na szersze masy społeczeństwa.

Dopiero ustrój państwa socjalistycznego wysunął jako jedno z naczelnych zadań państwowych upowszechnienie kultury i czytelnictwa. Celowi upowszechnienia książki służą powiatowe i gminne biblioteki oraz punkty biblioteczne. Takich bibliotek państwo nasze stworzyło tysiące.

Powiatowa Biblioteka w Lesznie poszczycić się może kilkudziesięcioma punktami bibliotecznymi w terenie. Miejska Biblioteka w Lesznie utworzyła ostatnio trzy nowe punkty biblioteczne w szkołach podstawowych. Powiatowa Biblioteka przedstawia na swoich stoiskach wystawowych szerokie za-

stosowanie książki w dziedzinach życia praktycznego i beletrystykę.

Miejska Biblioteka wystawia książkę współczesną, poświęconą zagadnieniom marksizmu-leninizmu, Ziemiom Zachodnim, wojsku, marynarce itp.

Spoleczeństwo miasta Leszna zaciekawi ponadto dział starodruków i książek wydanych w Lesznie, względnie traktujących o Lesznie. Spotykamy tu druki leszczyńskie z XVII i XVIII wieku. Najstarsza książka leszczyńska na wystawie, to książka łacińska z podanym miejscem druku „Lesnae Polonorum” z roku 1646.

Między innymi widzimy na wystawie okazy „Przyjaciela Ludu”, pierwszego czasopisma ilustrowanego, które ukazywało się w Lesznie i cieszyło się dużą poczytnością. Na wystawie widzimy stare mapy historyczne, a ponadto jeden z dwóch autentycznych portretów Komeńskiego.

Od dnia 5 bm. wystawę „500 lat książki” zwiedzają wszystkie szkoły miasta i powiatu. Wystawa otwarta będzie do dnia 10 maja włącznie.

L. Zboralski

KROTOSZYN

W Krotoszyńskim oziminy są dobre

W powiecie krotoszyńskim prace wiosenne są już na ukończeniu. Plan orki i siewów zostanie przekroczony. Do końca kwietnia zasiano pszenicą — 865,22 ha (12% planu), owsem — 8.306 ha (96%), jęczmieniem — 2.649 ha (91%), rzepakiem — 99 ha (99%), inem — 296 ha (100%). Sianie buraków i sadzenia ziemniaków jest w toku.

W polach oziminy stoją dobrze — zwłaszcza żyto, pszenica i koniżyna. Rzepak — średni. W powiecie odczuwa się brak nawozów sztucznych, na które zapotrzebowanie jest o wiele większe, aniżeli przed wojną. (fk)

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykonuje fachowo i solidnie firma
IRENA SZALOWA
Poznań, tel. 12-54, ul. Ratajczaka 11a

Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu zawiadamia Zakłady Pracy, że przy przelewaniu należności z tytułu składek ubezpieczeniowych za pośrednictwem Poczty, PKO i banków, należy na przekazach podawać nr konta składek.

W przeciwnym razie przelane kwoty księgowane będą na rachunku przechodnim, a zaletności, ciążące nadal na koncie, spowodują postępowanie egzekucyjne, którego koszty ponosić będą płatnicy niestosujący się do powyższego. 5a-29

Przetarg

Rejonowy Urząd Likwidacyjny w Gnieźnie sprzeda w drodze przetargu ustnego następujące ruchomości:

- dnia 10 maja 49 godz. 9 samochody osobowe, motocykle, części do rowerów, chłodnie elektryczne, rury kanalizacyjne, armatury, urządzenia sanitarne — ze składnicy R. U. L., ul. Lecha 2;
- dnia 11 maja 49 godz. 10 samochód półciężarowy i 2 motocykle w Komendzie Powiatowej M. O. we Wrześni, ul. Armii Czerwonej 4;
- dnia 12 maja 49 godz. 11 trzcinie murarska, da-chówki, koryta i rury kamionkowe, kurnik i 2 szopy drewn. we Witkowie, pl. Stalina 13 i 14.

Do ceny kupna dolicza się 10% kosztów manipulacyjnych i 1/2% opłaty skarbowej. 5a-24

Ogłoszenie

Powiatowy Zarząd Drogowy wydzierżawia w drodze publicznego przetargu ustnego najwięcej dającym za gotówkę owoce z alei drogowych powiatu jarocińskiego.

- Przetarg odbędzie się w dniach:
18. V. 49 o godz. 10 w Pleszewie, ul. Poznańska nr 3 w lokalu ob. Marciniaka;
  19. V. 49 o godz. 10 w biurze Pow. Zarządu Drog. Jarocin, ul. 3 Maja 11;
  20. V. 49 o godz. 10 w Zerkowie — Rynek, w lokalu ob. Przywarskiego.
- Blizsze informacje uzyskać można w biurze P. Z. D. w Jarocinie, ul. 3 Maja 11, pokój nr 5.
- Warunki dzierżawy podane będą przed rozpoczęciem przetargu.
- Jarocin, dnia 25 kwietnia 1949 r.

Kierownik
Powiatowego Zarządu Drogowego
5a-3
(—) Szczepaniak

Przetarg
Powiatowy Zarząd Drogowy w Sremle ogłasza przetarg owocowy z alei przydrożnych na drogach państwowych, wojewódzkich i powiatowych w powiecie sremskim, który odbędzie się 17 maja 1949 r. o godz. 10 w sali ob. Adamskiego w Sremle, ul. Poznańska.
Warunki przetargu ogłoszone będą na sali przed przetargiem.
Kierownik Pow. Zarz. Drog.
5a-5
(—) inż. Nowak

Przetarg
Pow. Zarz. Drog. w Wschowie ogłasza przetarg na wydzierżawienie alei owocowych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych pow. wschowskiego, który odbędzie się w dniu 13 maja 1949 r. o godz. 10 w warsztatach Pow. Zarz. Drog. ul. Konradowska nr 7.
Warunki dzierżawy zostaną ogłoszone na miejscu. 5a-82

Ogłoszenie przetargu
Centrala Handlowa Przem. Met. sprzeda w drodze przetargu ofertowego materiał drzewny z obudowy stoisk i pawilonów na M.T.P. Obiekty przetargowe oglądać można w dniach 11 i 12 maja br. od godz. 10—18 w hali Ciężkiego Przemysłu. Zgłaszać się w stoisku centr. na I piętrze.
Oferty zalokowane z napisem „Oferta na materiał drzewny po stoiskach C. H. P. M.” składać należy wraz z wadium w wys. zł 10.000,— do dnia 13 maja godz. 12, w Hurt. Sprzed. Masz. Roln. Roosevelta 11. Otwarcie ofert nastąpi tamże, dnia 13 maja, o godzinie 14. Centr. Handl. P. M. zastrzega sobie wolny wybór oferenta. p3208

Przetarg nieograniczony
Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu ogłasza przetarg nieograniczony na dzierżawę kapieliiska „Lido” położonego w Nadleśnictwie Antonin powiat Ostrow Wlkp.
Oferty w podwójnych kopertach z napisem „Oferta na dzierżawę Lido” należy składać w Dyrekcji Lasów, ul. Gajowa 8/10 pokój nr 80 w terminie do dnia 16. V. 49 r. godz. 10, gdzie też można uprzednio uzyskać wszelkie informacje, jak również zaznajomić się z treścią projektu umowy dzierżawy, mającej być w wyniku przetargu zawartej.
Otwarcie ofert nastąpi w pok. nr 70 dnia 17. V. 49 r. godz. 10.15.
Dyrekcja Lasów zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferentów wzgl. nieprzyjęcia żadnej oferty. 5a-78

SUKNIE
BLUZI
PROCHOWCE
poleca
„RENA”
Specjalny Sklep
Konfekcji Damskiej
wł. W. OLSZEWSKA
Poznań, Kantaka 11
tel. 38-67. p2825

Niniejszym zawiadamiam Sz. Klientelę że z dniem 25 kwietnia 1949 r. otworzyłem
Kolekturę Loterii Klasowej Nr 188
M. KOLIŃSKI
Poznań, Plac Wiosny Ludów Nr 3 - Tel. 91-76
Losy do I. Kl. 56-tej Loterii Klasowej są do nabycia

Przedsiębiorstwo Państwowe
poszukuje zaraz:
księgowych - bilansistów
księgowych - kontystów
Szczegółowe oferty Głos Wlkp. nr 6410.

Na Poznań i województwo poznańskie Instytucja poszukuje na dobrych warunkach:
1. **KIEROWNIKA-ORGANIZATORA** do prowadzenia placówki terenowej z warunkiem wyłącznej dla niej pracy.
2. **PRACOWNIKÓW** o charakterze łączników do jednanja czytelników oraz dostawy i wymiany książek po domach w każdym mieście województwa.
Wymagane poręczenie i zyciorys. Zgłoszenia pisemne kierować należy do Warszawy pod adres: Tygodniowa Biblioteka Obiegowa S. W. O. „Czytelnik”, Daszyńskiego 16. W 4b-206

Ogłoszenie przetargu
Powiatowy Zarząd Drogowy w Sulęcinie ogłasza przetarg ofertowy na dzierżawę drzew owocowych na drogach państwowych i samorządowych.
Oferty należy wnieść do Powiatowego Zarządu Drogowego w Sulęcinie (ul. Wojska Polskiego 4) do dnia 14 maja 1949 r., w którym to dniu o godzinie 12 nastąpi komisyjne otwarcie tychże.
Pierwszeństwo otrzymania dzierżawy mają Fabryki Przetworów owocowych, Spółdzielnie Rolnicze, oraz zawodowi sadownicy. Oferty nieuwzględnione pozostają bez odpowiedzi.
Blizszych informacji można zasięgnąć w biurze P. Z. D. w Sulęcinie, pokój nr 2 w godzinach od 10 do 12.
Kierownik P. Z. D.
(—) L. K. Wróblewski 5a-2

Poważne państwowe przedsiębiorstwo handlowe poszukuje pilnie pomieszczenia na biuro
o pow. około 400 m², ewtl. remont
Oferty Głos Wielkopolski nr 6273.

Ogłoszenie przetargu
Wydział Powiatowy w Myśliborzu ogłasza przetarg ofertowy na dzierżawę drzew owocowych na drogach samorządowych na przeciąg 3—5 lat.
Oferty należy wnieść do Wydziału Powiatowego w Myśliborzu do dnia 20 maja 1949, w którym to dniu o godzinie 12 nastąpi komisyjne otwarcie tychże.
Do oferty winien być dołączony kwit Państwowego Banku Rolnego Oddział w Myśliborzu na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 3% oferowanej sumy, na konto Wydziału Powiatowego w Myśliborzu.
Pierwszeństwo otrzymania dzierżawy mają fabryki przetworów owocowych, spółdzielnie rolnicze, oraz zawodowi sadownicy.
Wydział Powiatowy w Myśliborzu zastrzega sobie dowolny wybór ofert, jak również unieważnienie przetargu bez podania motywów.
Oferty nieuwzględnione pozostają bez odpowiedzi. Blizszych informacji można zasięgnąć w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Myśliborzu.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) St. Orzechowski, starosta powiatowy 5a-71
Sygn. akt V. K. 22/49
Sąd Okręgowy Wydział Zamiejscowy w Trzciance postanowił na zasadzie art. 2. p. 2, ust. 1 Dekr. z 17. 10. 1946 wszcząć postępowanie karne przeciwko nieznanemu z miejsca pobytu Antoniemu Dąbkowi, ostatnio zamieszkałemu w Chrustowie, pow. Chodzież, oskarżonego o zbr. z art. 1 Dekr. z 28. 6. 1946 i art. 4 Dekr. z 31. 8. 1944 — w nieobecności oskarżonego, o ile w ciągu 60 dni od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia nie będzie ujawnione Sądowi jego miejsce pobytu.
Trzcianka, dnia 23. 4. 1948 r. 5a-51

Dnia 6 maja 1949 r. zmarł nagle, mój najdroższy mąż, ukochany tatuś, brat, szwagier, wujek, śp.

Adolf Szafrankiewicz
nauczyciel gimnazjum

Pogrzeb drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek o godz. 10,50 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina

Poznań, Matejki 60, m. 11a. c1093

Dnia 6 maja 1949 r. zmarł, trwając do ostatniej chwili na posterunku pracy, śp.

prof. Adolf Szafrankiewicz
wykładowca na kursie przygotowawczym na Studium Wstępne U. P. i S. I. w Poznaniu

W Zmarłym młodzież traci wybitnego i gorliwego Nauczyciela oraz oddanego jej Wychowawcę, a grono profesorskie — serdecznego Kolegę i Przyjaciela.

Dyrekcja, profesorowie i słuchacze
Kursu Preparatoryjnego
6413

Dnia 6 maja 1949 r. zmarła, po krótkich cierpieniach, zaopatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa i babcia, śp.

Maria Lindner
przeżywszy lat 81.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 9 bm. o godz. 11,30 z kaplicy cmentarza na Górczynie.

W głębokim smutku pogrążeni
córka, synowie, synowie i wnuki
6438

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykonuje najstarsza fachowa firma
K. KEDZIERSKA

Poznań
Ogrodowa 11
Tel. 98-63 — Rok. zam. 1914
Nagrodzona na PWK p3005

s.†p.

Adolf Szafrankiewicz
Profesor Państwowego Liceum im. I. Paderewskiego w Poznaniu

zmarł w dniu 6 maja 1949 r. trwając do ostatniej chwili na posterunku ofiarnej pracy nauczycielskiej dla dobra drogiej Mu młodzieży.

W Zmarłym tracimy serdecznego Przyjaciela i Kolegę, zasłużonego Pedagogę i oddaną całą duszą Wychowawcę młodzieży.

Cześć Jego nieodżałowanej pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 9 bm., o godz. 10.50 z kaplicy cmentarza na Górczynie.

Dyrekcja, Grono Nauczycielskie i uczniowie
6398

Dnia 6 maja 1949 r. zmarł, śp.

prof. Adolf Szafrankiewicz
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 9 bm. o godz. 10,50 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

Serdeczną pamięć o wielkim Przyjacielu Młodzieży, znakomitym Pedagogu, najlepszym Kolegę zachowują

Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, studenci
Studium Wstępnego Uniwersytetu
Poznańskiego
k522

Dnia 7 maja 1949 r. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach opatrzonej Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, śp.

Franciszek Dolata
przeżywszy lat 66.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 10 bm., o godz. 11 z kaplicy cmentarza Bożego Ciała na Dębcu (ul. Wiśniowa). Msza św. odprawiona zostanie tego samego dnia o godz. 8 w Kolegiale Farniej.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i wnuki
Mucharowo, Poznań 6446

I znów w „ORBISIE“
tej niezawodnie najszcześniejszej kolekturze padły w IV klasie 55 Loterii następujące wygrane:

500.000 złotych na nr 55123
200.000 „ na nr nr 19850, 66510
100.000 „ padło na numery:
491 — 11017 — 12173 — 33530
34247 — 55287 — 60761 — 61554
66261 — 66409 — 66968 — 72976 — 73189.

4b-207

Dnia 6 maja 1949 r. zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., nasza ukochana matka, teściowa i babcia, śp.

z Wojszków

Maria Gmurowska
przeżywszy lat 62.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 9 bm. po południu w Krotoszynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci, zięciowie i wnuki
Krotoszyń, Poznań 6426

Dnia 6 maja 1949 r. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, namaszczony Olejami św., mój ukochany mąż, nasz drogi ojciec, śp.

Władysław Karolczak
przeżywszy lat 53.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 10 bm. o godz. 11 z kaplicy cmentarza na Jeźcach.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona z córkami
Poznań, Szamarzewskiego nr 36. 6406

Ośrodek Szkolenia Zawodowego Zakł. H. Cegielski poszukuje

wykładowcy
na przedmiot: obróbka plastyczna ze spawaniem, termodynamika.

Zgłoszenia pisemnie lub osobiste prosimy kierować do Ref. Personalnego Ośrodka Szkolenia Zawodowego, Poznań, ul. Daszyńskiego 180.
5a-41

Spółeczne Przedsiębiorstwo Budowlane
Oddział w Poznaniu — ul. Zeylanda 12

przemyśle natychmiast wykwalifikowanych pracowników:

KSIĘGOWEGO
na system przeblitkowy,
REFERENTA PLANOWANIA
REFERENTÓW ZAOPATRZENIA
branży budowlanej (żelaznej i instalacyjnej),
KIEROWNIKA WYDZIAŁU MAGAZYNÓW

Podania wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy kierować do Wydziału Ogólnego III pr.

Reflektuje się tylko na sity z długoletnią praktyką w przemyśle budowlanym. 5a-78

Zguby
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Kościan na nazwisko Tadeusz Torzewski. 6303
Zgubiono dowód tożsamości, wystawiony PKP Poznań nr 53066 na nazwisko Danuta Malinowska. 6325
Zgubiono indeks kartę egzaminacyjną A. H. Anna Masu-kiewicz Słowackiego 20. 6394
Zgubiono indeks Wydziału Rolniczo-Leśnego U. P. na nazwisko Krystyna Dubiniak. 6215
Zgubiono kartę rejestracyjną wystawioną przez Urząd Skarbowy 4 na nazwisko Henryk Wawrzyniak. F796
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Poznań-Powiat na nazwisko Franciszek Durczak. F807
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Kościan na nazwisko Mieczysław Mońko, Pakosław K. Rawicza. F805
Skradziono legitymację ZMP 243156 kartę poborową, kartę rejestracyjną RKU Rawicz, metrykę urodzenia, Stefan Jęzicki. 5a-53
Zgubiono kartę rejestracyjną i rzemieślnicza dyplom mistrzowski na nazwisko Franciszek Grzybek, Zielona Góra. 4b-222
Zgubiono zaświadczenie tożsamości i inne dokumenty na nazwisko Janina i Jan Sobczak, Gorzów Wlkp., Koszyńców Gódkich 92. 4a-348
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Kościan, Kazimierz Wróblewski, Białaczów. 4a-346
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Opoczno, Jan Gwarda, Żelazowice. 4a-345
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU Turów na nazwisko Kazimierz Myszowski. 4a-341
Zgubiono kartę rejestracyjną RKU, wydaną Krosno Odrz. na nazwisko Stanisław Bochat-rewicz, Gubin. 4b-212
Zgubiono kartę rejestracyjną, wystawioną przez RKU Jarocin na nazwisko Kazimierz Stawowy, Maciejew, pow. Krotoszyń. 4b-211
Zgubiono kartę rejestracyjną, wystawioną przez RKU Jarocin na nazwisko Jan Dudek, Dąbrowa, pow. Krotoszyń. 4b-210
Zgubiono metrykę urodzenia, świadectwo dojrzałości, dowód osobisty, świadectwa pracy, Leopold Bryk, Ogrody 25, poczta Strzelce Krajeńskie. 4b-224
Zgubiono legitymację PKP nr 39 396, bilety nr 185 379, 10-żel Kołczak Gniezno. 4b-218
Zgubiono wykaz osobisty, świadectwo i książkę od konia na nazwisko Józef Kukula, Kepno, Rynek 1. 4a-352
Zgubiono kartę rejestracyjną ZYGMUNT Latański, Kudzin, poczta Zopienno, pow. Wągrowiec. 5a-15
Zgubiono kartę rejestracyjną na nazwisko Henryk Walczak, Zielona Góra. 5b-26
Zgubiono kartę RKU nr 1838, wydaną Krosno Nadodrzańskie, Roman Niciejowski, Zielona Góra. 5b-25
Zgubiono kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Nowy Sącz, na nazwisko Stefan Sarka, Zielona Góra, Urszuli 19. 5b-16

OGŁOSZENIA DROBNE

Wolne posady
Pomoc domowa potrzebna — Polna 25, m. 18. 6217

Fotolaborantka poszukuje posady. Of. Głos Wlkp. nr 6281.

Kupna
Parcelę, willę, domek, gospodarstwo, kamienicę kupię. Cena obojętna. — Oferty Głos Wielkopolski nr 6085.

Księgowy(a) techniczny(a) ze znajomością księgowości rolniczej, siła fachowa, potrzebny zaraz. Zespół Zmysłowo, poczta Miejska Górka, powiat Rawicz. 4a-350
Malarka potrzebna. Zgłoszenia: Fa „Gala“, Poznań, Grudzień 16, tel. 29-92. p3145
Przebiegła do małego biura m.odsza panna pisząca na maszynie oraz do innych prac. Oferty nr 869; z krótkim życiorysem: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c1065
Krawcowa na kilka dni potrzebna, Poplińskich 5, m. 5. p3022
Pomocnik ogrodnicy, dobrze obeznany z kwaciarstwem i warzywnictwem pod szkłem, potrzebny zaraz do ogrodnictwa pod Eozdą. Oferty pod „T. K.“: Łódź, Prasa, Piotrkowska 55. 4b-204
Przebiegła starszy mężczyzna samotny do pasienia krów. — Zgłoszenia: Krajewski Franciszek, Sosnowiec, pow. Śrem. 5b-12
Przebiegła zaraz zaufana, czysta, rozsądna gospośnia wiejska do leśniczego. Zgłoszenia: Leśnictwo Przedbórz, poczta Strzelno. 5a-22
Freblanka lub dziewczyna zaufana, zdrowa, do dziecka. — Chełmońskiego 8, m. 7. 6368
Oddam pracę polewanie poza dom. Kanałowa 15, m. 2. 6366
Apteka w mieście powiatowym poszukuje magistrat(ry) z Kilkuletnią praktyką zaraz lub później. Mieszkanie, utrzymanie wolne. Warunki dobre. — Adres wskazuje Głos Wielkopolski nr 6363.
Dobra rzemiełkarka. Zgłoszenia: Żupańskiego 19, m. 9. 6360
Pomoc domowa potrzebna na wyjazd do Czeszochowy do 3 osób. Zgłoszenia: Poznań, Pótlewska 30, m. 5, od 12 do 14. 6355
Dobra krawcowa potrzebna zaraz. Piekary 26, m. 3. 6351
Pomoc domowa potrzebna. — Szanieckiego 5, m. 6. 6312
Pomocnik obuwiczny potrzebny. Skład obuwia, Rynek Łazarski 4a. 6350
Pomoc domowa z gotowaniem potrzebna. Grunwaldzka 23, m. 5. Zgłoszenia od godz. 19. k517
Wykwalifikowanych szewców i cholewkarzy na wszelkie prace poszukuje Spółdzielnia Pracy „Obuwnik Poznański“, Poznań, Za Bramką nr 4. 6256

Fotograf operator, retuszer, poszukuje posady zaraz. Oferty Głos Wlkp., Rokossowskiego 16, nr 721. F821
Gospodyni starsza, kwalifikowana, przyjmie prace kultu-ralnym dom. — Oferty Głos Wielkopolski nr 6283.
Inteligentny z średnim wykształceniem poszukuje pracy biurowej lub innej. Oferty Gł. Wielkopolski nr 6411.
Nauka
Kursy pisania na maszynie Słopa metoda. Piotr Pieprzycki, Poznań, ul. Marcinkowskiego 26, tel. 23-62. Dla zamieszczo-nych kursy listowne. p2511
Koedukacyjne Kursy Maszyno-pisania metodą dziesięciopalcową. Ratajczaka 36. Tele-fon 504-70. p3112
Kursy kroju damskiego — dzienne, wieczorne. Nowak, Wrocławska 33. 6104
Osobiste
Niepokaitanej Poczty Najśw. Marii Pannie składam publicz-ny podziękowanie za pomoc w złożeniu egzaminu. Adam Stach. 5a-50
Najkorzystniej sprzedasz aparat fotograficzny, radiowy, gramofon, akordiony i inne in-strumenty muzyczne. „Emka“, Wrocławska 30. Własno wa-szaty naprawy. p3206
Sprzedaje
Materace wyścielane, 40zka metalowe, wykonuje Rekorda, ul. Kurzanoga (boczna Ratu-szowej). p3080
Fortepiany sprzedaje i kupuje Magazyn Fortepianowy, Poznań, św. Marcina 22, podwórz, tel. 23-91. p3072
Srebro, przedmioty artystyczne, użytkowe, sprzedaj — kupno, Komis „Lamus“, Sie-rowa 5/6. p3100
Parcela 118-morgowa Poznań-Naramowice (przystanek trolej-busowy). Wielka przyszłość! Nadzwyczajna okazja (za bez-cen) sprzedam. Także zamie-nię na inny obiekt z dopłatą „Union“ Rzeczypospolitej 4. 6227
Młode wilki rasowe. — Piekary 24, m. 2, dzwonek prawy. 6380
Mebel różne, wianki wybrój, ko-zyście — Janiak, Poznań, Rybaki 6 — w podwórzu. p3099
Takśówkę po szlifie sprzedam względnie przyjmę wspólnika. Słoneczna 21, m. 2. 6189
Maszynę damską, garderobę damską, szafy, lustra, kółko itp. Matejki 67, nr 9. 6192
Kostium damski, nowy, okazuje-nie sprzedam. Półwiejska 31, m. 10. 6193
Wózek dziecięcy koszykowy okazuje sprzedam. Pamięt-kowa 10, m. 4. 6194
Szafę dębowa sprzedam. — Adamczyk, Rólna 14, m. 1. 6195
Sportkę nową sprzedam. Jas-nogórska 65, m. 3 (Górczyn). 6197
DKW reklamówka na chodzie, dobrym stanie. Chociszewskie-go 23. 6203
Sprzedam motor na ropę 150, „Mercedes“ Jumbo, skrzyżnia biegów, dyferencjał, Cymbul-skiego 14, m. 2. 6206
Samochód Opel-Super, po ge-neralnym remoncie, nowy la-ki, nowe pluszowe wyściele-nie, nowe ogumienie, na sprzedaż. Informacje: Mazowiecka 8, m. 2, tel. 94-41. 6158

Samochód osobowy Wanderer, 4-cyl., dobrym stanie. Miodo-wa 12, m. 2. c1084
Radio uniwersalne ludowe. — Św. Wojciecha 30, m. 6. c1078
Radio AEG, 3 zakresy, zmieni-ny. Wielkopolska 7, m. 3 (So-lacz). 6254
Pokój stołowy nowy, orzech, nowoczesny. Stolarska, ul. Sto-larska 2. 6280
Sprzedam Agia-Karat Compu-rem R. 3.5. Szanieckiego 1a, m. 27. 6287
Spiesznie sprzedam dom z o-grodem owocowym, Poznań-Górczyn Osiedle, Skorupki 59, Aziański. 6288
Samochód Opel półtonówka, po remoncie. Kościelna 22, m. 1. 6297
Wózek koszykowy dobrym sta-nie. Wierzbicę 18, m. 25. k505
Sprzedam pod Bukiem dom o-grodem 1,6 ha. Informacje: telefon 24-64 lub oferty Głos Wielkopolski nr 6314.
Motocykl DKW, 2-selka, pier-wszorzędny stan, nowe ogu-mienie, korzystnie sprzedam. Krzyżañski, cukiernia, Rataj-czaka 15. p3170
Arytmometr pierwszorzędny, 80000. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 5,88. p3173
10 damskich manekinów pla-stycznych, jak nowych, sprzedam. Wiadomość: Agencja „Barwy“, pl Wolności 6. p3178
Wózek (auto) bardzo dobrym stanie sprzedam. Skarbowa nr 23, m. 4. p3179
Maszynę do szycia sprzedam tanio. Wielka 18, m. 10. 6342
Motocykl na chodzie DKW 350 sprzedam. Cesarczyk, Sroda, Daszyńskiego 7. 6395
Kwarcowa lampę Kwarc Nova sprzedam. Zygm. Augusta 3, m. 8. 6404
Limuzynę Citroen sprzedam. Świerzeńskiego 11, m. 20, od godz. 15—19. 6409
Mereżarkę „Singer“ w pier-wszorzędny stan sprzedam. Fr. Ławński, Poznań, św. Marcina 46. 6424
Maszynę Singera wpuszczaną (krąg) — Żydowska 15/19, m. 6a, prawe wejście. 6421
Maszynę szwską tanio sprzedam. Zgłoszenia: Łakowa 18, m. 1. 6420
Sprzedam wózek dziecięcy. Po-znań, Graniczna 5, m. 12. 6416
Radio Philips super, 7 obw., 6-lamp, wiertarka ręczna, elektr. Grodziska 21, m. 1. 6414
2 ciągniki Lanz-Buldog, 45 i 25 KM, przycepy oraz beto-niarke z motorem, sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski, Rokossowskiego 16, nr 717. F817
Krzęsta, siły ogrodowe res-tauracyjne, tanio sprzedam. Oferty Głos Wlkp. nr 6365.
Wilczyca na sprzedaż, bardzo czujna. Poznań, ul. Gajowa nr 8/10, u portiera. 6361
Schody dwubiegowe, nowe, drewniane, sprzedam. Ul. Wil-czak 7 (Szczęg). 6357
Zündapp 600 cm³, jak nowy. Słowackiego 17, m. 5, codzienne od godz. 18.30. 6356
Samochód osobowy Skoda-Rapid, jak nowy, sprzedam. — Telefon 523-65. 6346
Wanderer, 6-cylindrowy, limu-zyna, bardzo dobrym stanie, tanio sprzedam. Poznań, Dą-browskiego 29. 6344
Sprzedam „Mercedes“ kabrio-let, 6-cyl., typ 230, dobrym stanie, bardzo tanio. Poznań, Cymbulskiego 14, m. 2. 6208

Księgowych technicznych

Nauka

Kupna

ze znajomością rachunkowości rolniej dla ma-lajtków Państwowych Gospodarstw Rolnych poszukuje Okręg Lubuski. Zgł.: Wydział Per-sonalny — Poznań, Czarnieckiego 9. 5a-87

Osobiste
Niepokaitanej Poczty Najśw. Marii Pannie składam publicz-ny podziękowanie za pomoc w złożeniu egzaminu. Adam Stach. 5a-50
Najkorzystniej sprzedasz aparat fotograficzny, radiowy, gramofon, akordiony i inne in-strumenty muzyczne. „Emka“, Wrocławska 30. Własno wa-szaty naprawy. p3206
Sprzedaje
Materace wyścielane, 40zka metalowe, wykonuje Rekorda, ul. Kurzanoga (boczna Ratu-szowej). p3080
Fortepiany sprzedaje i kupuje Magazyn Fortepianowy, Poznań, św. Marcina 22, podwórz, tel. 23-91. p3072
Srebro, przedmioty artystyczne, użytkowe, sprzedaj — kupno, Komis „Lamus“, Sie-rowa 5/6. p3100
Parcela 118-morgowa Poznań-Naramowice (przystanek trolej-busowy). Wielka przyszłość! Nadzwyczajna okazja (za bez-cen) sprzedam. Także zamie-nię na inny obiekt z dopłatą „Union“ Rzeczypospolitej 4. 6227
Młode wilki rasowe. — Piekary 24, m. 2, dzwonek prawy. 6380
Mebel różne, wianki wybrój, ko-zyście — Janiak, Poznań, Rybaki 6 — w podwórzu. p3099
Takśówkę po szlifie sprzedam względnie przyjmę wspólnika. Słoneczna 21, m. 2. 6189
Maszynę damską, garderobę damską, szafy, lustra, kółko itp. Matejki 67, nr 9. 6192
Kostium damski, nowy, okazuje-nie sprzedam. Półwiejska 31, m. 10. 6193
Wózek dziecięcy koszykowy okazuje sprzedam. Pamięt-kowa 10, m. 4. 6194
Szafę dębowa sprzedam. — Adamczyk, Rólna 14, m. 1. 6195
Sportkę nową sprzedam. Jas-nogórska 65, m. 3 (Górczyn). 6197
DKW reklamówka na chodzie, dobrym stanie. Chociszewskie-go 23. 6203
Sprzedam motor na ropę 150, „Mercedes“ Jumbo, skrzyżnia biegów, dyferencjał, Cymbul-skiego 14, m. 2. 6206
Samochód Opel-Super, po ge-neralnym remoncie, nowy la-ki, nowe pluszowe wyściele-nie, nowe ogumienie, na sprzedaż. Informacje: Mazowiecka 8, m. 2, tel. 94-41. 6158

Samochód osobowy Wanderer, 4-cyl., dobrym stanie. Miodo-wa 12, m. 2. c1084
Radio uniwersalne ludowe. — Św. Wojciecha 30, m. 6. c1078
Radio AEG, 3 zakresy, zmieni-ny. Wielkopolska 7, m. 3 (So-lacz). 6254
Pokój stołowy nowy, orzech, nowoczesny. Stolarska, ul. Sto-larska 2. 6280
Sprzedam Agia-Karat Compu-rem R. 3.5. Szanieckiego 1a, m. 27. 6287
Spiesznie sprzedam dom z o-grodem owocowym, Poznań-Górczyn Osiedle, Skorupki 59, Aziański. 6288
Samochód Opel półtonówka, po remoncie. Kościelna 22, m. 1. 6297
Wózek koszykowy dobrym sta-nie. Wierzbicę 18, m. 25. k505
Sprzedam pod Bukiem dom o-grodem 1,6 ha. Informacje: telefon 24-64 lub oferty Głos Wielkopolski nr 6314.
Motocykl DKW, 2-selka, pier-wszorzędny stan, nowe ogu-mienie, korzystnie sprzedam. Krzyżañski, cukiernia, Rataj-czaka 15. p3170
Arytmometr pierwszorzędny, 80000. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 5,88. p3173
10 damskich manekinów pla-stycznych, jak nowych, sprzedam. Wiadomość: Agencja „Barwy“, pl Wolności 6. p3178
Wózek (auto) bardzo dobrym stanie sprzedam. Skarbowa nr 23, m. 4. p3179
Maszynę do szycia sprzedam tanio. Wielka 18, m. 10. 6342
Motocykl na chodzie DKW 350 sprzedam. Cesarczyk, Sroda, Daszyńskiego 7. 6395
Kwarcowa lampę Kwarc Nova sprzedam. Zygm. Augusta 3, m. 8. 6404
Limuzynę Citroen sprzedam. Świerzeńskiego 11, m. 20, od godz. 15—19. 6409
Mereżarkę „Singer“ w pier-wszorzędny stan sprzedam. Fr. Ławński, Poznań, św. Marcina 46. 6424
Maszynę Singera wpuszczaną (krąg) — Żydowska 15/19, m. 6a, prawe wejście. 6421
Maszynę szwską tanio sprzedam. Zgłoszenia: Łakowa 18, m. 1. 6420
Sprzedam wózek dziecięcy. Po-znań, Graniczna 5, m. 12. 6416
Radio Philips super, 7 obw., 6-lamp, wiertarka ręczna, elektr. Grodziska 21, m. 1. 6414
2 ciągniki Lanz-Buldog, 45 i 25 KM, przycepy oraz beto-niarke z motorem, sprzedam. Oferty Głos Wielkopolski, Rokossowskiego 16, nr 717. F817
Krzęsta, siły ogrodowe res-tauracyjne, tanio sprzedam. Oferty Głos Wlkp. nr 6365.
Wilczyca na sprzedaż, bardzo czujna. Poznań, ul. Gajowa nr 8/10, u portiera. 6361
Schody dwubiegowe, nowe, drewniane, sprzedam. Ul. Wil-czak 7 (Szczęg). 6357
Zündapp 600 cm³, jak nowy. Słowackiego 17, m. 5, codzienne od godz. 18.30. 6356
Samochód osobowy Skoda-Rapid, jak nowy, sprzedam. — Telefon 523-65. 6346
Wanderer, 6-cylindrowy, limu-zyna, bardzo dobrym stanie, tanio sprzedam. Poznań, Dą-browskiego 29. 6344
Sprzedam „Mercedes“ kabrio-let, 6-cyl., typ 230, dobrym stanie, bardzo tanio. Poznań, Cymbulskiego 14, m. 2. 6208

Wolne lokale

Osobiste

Kupna

Pokój kuchnia i boczna ubika-cja, odpowiednio na wytwór-nie, okolica Wolnicy. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 5.114. p3196
Pokój 1—2 panom zaraz. Adres wskazuje PAR, Ratajczaka 7, dia 5.117. p3198
Pokoik dla pana. Rynek Łazarski 3, m. 6. 6359
Odstąpię sklep wraz z loka-lem mieszkalnym, centrum Chorzowa, nadający się na pracownię, za zwrotem kosz-tów. Zgłoszenia: Poste restan-te Karpacz, dia nr 24. 5b-10

Państwowa Szkoła Umuzyczniająca w Poznaniu, Czerwonej Armii 19 — z a k u p i każda ilość fletów podłużnych (niem. Blockflöte).
Zgłoszenia przyjmuje kancelaria od godz. 10 do 13. 5a-80

Państwowa Szkoła Umuzyczniająca w Poznaniu, Czerwonej Armii 19 — z a k u p i każda ilość fletów podłużnych (niem. Blockflöte).
Zgłoszenia przyjmuje kancelaria od godz. 10 do 13. 5a-80

Szuka lokalu

Osobiste

Kupna

Poszukuje pokoju z kuchnią lub pokojem. Zapiecek remont. Oferty Głos Wlkp. nr 6382.
Poszukuje 2 pokoi kuchnia za zwrotem remontu. Oferty Głos Wielkopolski nr 6362.
Podnajmie sklep w śródmieściu lub Jeżyce Łazarz. Oferty nr 880: Czytelnik, Armii Czerwo-nej 1. c1076
Pani z 5-letnią dziewczynką szuka pokoju: Sołacz, Gołęcin. Cena obojętna. — Oferty Głos Wielkopolski nr 6318.
Pokoju pustego poszukuje (na-licznie Wilga). Remont za-piecz. Of. Głos Wlkp. nr 6336.
Mieszkania 3-pokojowego z ży-wodami, blisko tramwaju, za-zwrotem remontu poszukuje. Oferty Głos Wlkp. nr 6408.
Inżynier architekt poszukuje mieszkania 2-pokojowego, sa-zienka, Osiedle Grunwaldzkim, Sołacz, Jeżyce. Oferty Głos Wielkopolski nr 6340.

Urządzenie gabinetu denty-stycznego, niekompletne, Ro-chanowskiego 5, m. 4, godz. 10—11. 6384
Kłapiki (szpilki) poleca każdej ilości Febryka K. Wicherek, Oborniki, Gen. Świerzeńskiego 80. 6385
Przycepkę 5-ton, dobrym sta-nie, 2 opony 210x18, do sprzą-dania. Zgłoszenia: Jagieły 4, warsztat. 6389
Motocykl 200 cm³, dobry, ta-nio, radio 5-lamp, zmienny. Marcina 56, m. 33, Tarnio-nek. F804
Płatформа 30-centnarowa, po-wózka, dokard, wszystko ogu-mienie, Poznań, Dabrowskie-go 87, m. 5. 6378
Wanderer kabriolet 4, jak no-wy, Mickiewicza 17, m. 3. 6375
Sprzedam samochód DKW Mei-sterklasse, kabriolet. Liberat-ki, Daszyńskiego 74. 6370
Prasę mimoszrodkową, 15-to-nową, z motorem i automata-mi, nową i przednie z moty-rem do nikiowania, okazuje sprzedam. Tel. 16-47. p3191

Samochód osobowy Skoda-Rapid, jak nowy, sprzedam. — Telefon 523-65. 6346
Wanderer, 6-cylindrowy, limu-zyna, bardzo dobrym stanie, tanio sprzedam. Poznań, Dą-browskiego 29. 6344
Sprzedam „Mercedes“ kabrio-let, 6-cyl., typ 230, dobrym stanie, bardzo tanio. Poznań, Cymbulskiego 14, m. 2. 6208

KIEROWNIK TECHNICZNY

Osobiste

Kupna

potrzebny zaraz do Eksploatacji Zbiornicy Jaj w Lesznie Wlkp. — (mieszkanie służbowe). Zgł.: z życiorysem i odpisami świadectw przyjmuje Centrala Spółdzielni Mleczarskich, — Okręgowy Oddział w Poznaniu, ul. Składowa 5 — Re-ferat Personalny. 5a-76

Urządzenie gabinetu denty-stycznego, niekompletne, Ro-chanowskiego 5, m. 4, godz. 10—11. 6384
Kłapiki (szpilki) poleca każdej ilości Febryka K. Wicherek, Oborniki, Gen. Świerzeńskiego 80. 6385
Przycepkę 5-ton, dobrym sta-nie, 2 opony 210x18, do sprzą-dania. Zgłoszenia: Jagieły 4, warsztat. 6389
Motocykl 200 cm³, dobry, ta-nio, radio 5-lamp, zmienny. Marcina 56, m. 33, Tarnio-nek. F804
Płatформа 30-centnarowa, po-wózka, dokard, wszystko ogu-mienie, Poznań, Dabrowskie-go 87, m. 5. 6378
Wanderer kabriolet 4, jak no-wy, Mickiewicza 17, m. 3. 6375
Sprzedam samochód DKW Mei-sterklasse, kabriolet. Liberat-ki, Daszyńskiego 74. 6370
Prasę mimoszrodkową, 15-to-nową, z motorem i automata-mi, nową i przednie z moty-rem do nikiowania, okazuje sprzedam. Tel. 16-47. p3191

Samochód osobowy Skoda-Rapid, jak nowy, sprzedam. — Telefon 523-65. 6346
Wanderer, 6-cylindrowy, limu-zyna, bardzo dobrym stanie, tanio sprzedam. Poznań, Dą-browskiego 29

FILM

Niewiarogodne, a jednak prawdziwe „OSTATNI ETAP” i amerykańskie barbarzyństwo

Dokument, który leży przed nami, jest tak zdumiewający, że zacząć trzeba od stwierdzenia, iż jest on całkowicie prawdziwy. Jest to list, który do Przedsiębiorstwa Państwowego „Film Polski” nadesłało jedno z amerykańskich przedsiębiorstw dystrybucji filmowej, (nie nazwijmy go po imieniu), rozprowadzające na terenie Stanów Zjednoczonych nasz „Ostatni etap”.

Dyrekcja przedsiębiorstwa w trosce o dalsze powodzenie „Ostatniego etapu” w USA proponuje wprowadzenie do filmu... małego uzupełnienia.

„...Doszliśmy do wniosku — czytamy w liście — że kilka... niewielkich scen erotycznych przyczyniłoby się niezmiernie do powiększenia wartości kasowej filmu” (podkr. red. St. G.). Sceny te byłyby zrobione w tym samym duchu i z zachowaniem tej samej ideologii (the same ideology) — co i cały film. Zmontowano by je w Stanach Zjednoczonych.”

Ponieważ rzecz traktowana jest serio i handlowo, dyrekcja przedsiębiorstwa od razu określa koszt dwóch „niewielkich scen erotycznych” na 4000 dolarów, które naturalnie zapłaciłby „Film Polski”.

Jakież to sceny miałyby „niezmiernie podnieść wartość kasową „Ostatniego etapu”? Dokładnego ich opisu, zawartego w liście, oszczędzimy czytelnikom. Są to brutalne sceny gwałtu, dokonywanego na więźniarkach przez gestapowców, bądź sceny, które mają widzowi pokazać „tajemnice życia erotycznego” nieszcześliwych kobiet. List kończy się słowami:

„Jeżeli panowie nie udzielą nam zezwolenia... uniemożliwią nam zrobienie z „Ostatniego etapu” prawdziwego sukcesu kasowego w Stanach Zjednoczonych.”

To już wszystko.

Trzeba być właścicielem amerykańskiego koncernu filmowego, ażeby odczytać ten list i — nie zarumienić się ze wstydu.

Barbarzyńcy? Tak. Ale barbarzyńcy, którzy nawet nie rozumieją własnego duchowego prostactwa, nie potrafią odczuć, że propozycja takie mogą brzmieć jak obelga. Barbarzyńcy ci twierdzą, iż tworzą... postęp i kulturę świata.

Cóż jednak można oczekiwać od ludzi, którzy stworzyli warunki sprzyjające rozwojowi gangsteryzmu i mordują Murzynów na podstawie „prawa” lynchu?

Amerykani, cierpiący na głód historii, której nie posiadają, kupują stare zamki rycerskie w Europie i przewożą je za ocean, kupują dzieła sztuki, których sami nie umieją wytworzyć i myśleć, iż za dolary nabeżdżą też i przeniosą dla garści milionerów ducha kultury europejskiej.

Ci sami Amerykanie, którzy wynaleźli dla mas gumę do żucia, sądzą, że można funkcję myślenia zamienić na przeżuwanie. Pragnęliby, aby miliony przeżuwaczy gumy wychować w pogardzie dla wszystkiego, co nie jest wyrażalne w dolarach, aby narzucić im schematy myślenia i standaryzowaną ocenę moralną.

W dokumencie zbrodni hitlerowskich, w dokumencie prawdy historycznej, jakim jest „Ostatni etap”, nie dostrzegają amerykańscy handlarze filmowi nic więcej, jak tylko towar. Ośmielają się twierdzić, iż do masy amerykańskich widzów nie przemówi w tym filmie prawda, że trzeba sięgnąć do brzdęków, ażeby drogę do mas odnaleźć.

Jest to fałsz. Miliony szarych widzów amerykańskich chcą właśnie prawdy. Dlatego „Ostatni etap” — jak przyznaje to nawet prasa amerykańska, którą kilkakrotnie cytowaliśmy — odniósł w Nowym Jorku tak wielki sukces. Dlatego, podobnie jak w Paryżu, tak i w Nowym Jorku dziesiątki tysięcy ludzi ogląda wciąż nasz film.

Obecni władcy narodu amerykańskiego zgodnie z cowbojskimi tradycjami najlepiej czuliby się w roli właścicieli i poganiaczy ludzkich stad. Garść Rockefellerów, Morganów i Hearstów chciałaby przy pomocy złota ujarzmić masę ludzką i narzucić im nie tylko ustrój, lecz myśli i uczucia, rządzić filmem, radiem i prasą.

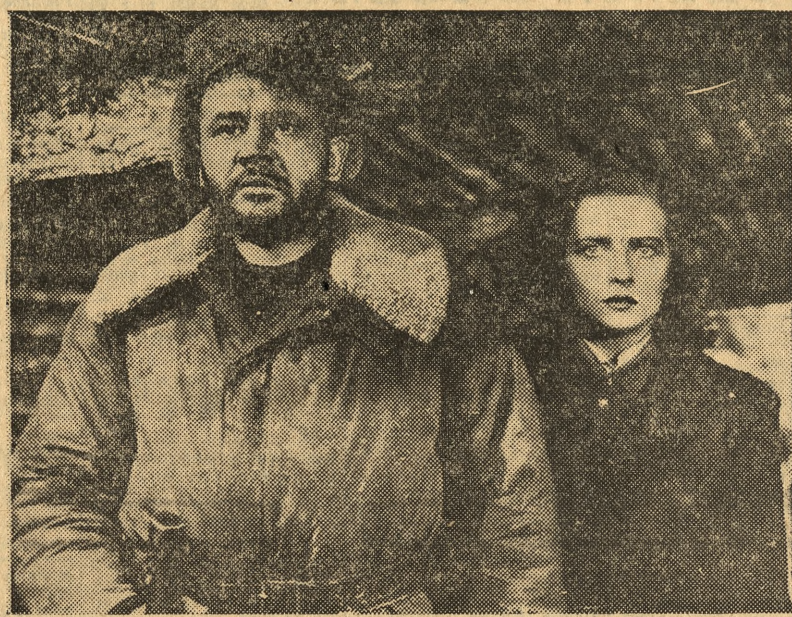
Szantażując świat bombą atomową, pragnęliby ci cowboje w smokach swój porządek, swą „kulturę” narzucić całej ludzkości. Ta „kultura dolarowa” czyni ich zdolnymi do proponowania „poprawek” z jednakową nonszalacją do każdego dzieła prawdziwej, a więc obecnej im kultury.

To nie jest jednak naród amerykański. Głos narodu amerykańskiego słyszeliśmy już nieraz. Doszedł do nas z

kart walczącej amerykańskiej literatury, rozlegał się w wystąpieniach przywódców ludu, w śpiewie strajkujących robotników portowych. Głos ten rezlewał się także w licznych wystąpieniach amerykańskich intelektualistów, ludzi nauki i sztuki, którzy łączą się z nami w walce o postęp i pokój. Ten głos ostatnio usłyszeliśmy na Paryskim Kongresie Pokoju.

Ten właśnie głos mówi prawdę. Nie zagłuszy go ani osłabi najbardziej brutalny wrzask reklamy kapitalistycznej, nie zniekształca go i nie odciąga uwagi odeń żaden fałszerz historii kultury czy sztuki.

Stanisław Grzelecki

Scena z filmu produkcji czeskiej „Zawieja”

Nowe filmy na ekranach Moskwy

Na ekranach kin moskiewskich wyświetlane są obecnie dwa filmy. Film artystyczny pt. „Droga sławy”, poświęcony osiągnięciom w pracy młodych radzieckich kolejowców i dokumentarny film pt. „Okręg moskiewski — kawalerem orderu”.

Nie jest to jeszcze film poświęcony Moskwie. Stolica ZSRR czeka na taki film, który by pokazał nowe cechy miasta socjalistycznego, przedstawił mieszkańca Moskwy jako radzieckiego obywatela-patriotę, który pracą swą przekształca Moskwę na wspaniałe miasto komunizmu. O film taki dopominają się czytelnicy pisma „Sowieckoje Iskustwo” (nr 17).

Film wyświetlany obecnie poświęcony jest okęgowi moskiewskiemu, w którym znajduje się zagłębie węglowe większe od całej Danii, Belgii i Holandii razem wziętych. Film przedstawia bogate życie podmiejskie Moskwy, do której prowadzi 11 magistral kolejowych i która otoczona jest wieńcem licznych zakładów przemysłowych oraz świetnie prosperujących kolchozów.

Przesuwają się przed oczyma imponujące teatry i kluby robotnicze, miejscowości związane z luminarzami narodu rosyjskiego: Puszkinem i Czajkowskim, Lewitanem i Czechowem. Widzimy słynne Gorki, gdzie przebywał Lenin i wpatrujemy się w ogrodową ławeczkę, na której odpoczywali dwaj wielcy wodzowie rewolucji: Lenin i Stalin. Film ten cieszy się olbrzymim powodzeniem.

Scena z filmu produkcji radzieckiej „Dubrowski”

Długometrażowy radziecki film rysunkowy („KONIK GARBUSEK” w KINIE BAŁTYK)

BAJKI radzieckie, dzięki swemu oryginalnemu kolorytowi mają już ustaloną opinię w świecie — a „Czarodziejski kwiat” wśród silnej konkurencji otrzymał wysokie wyróżnienie na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cannes. Wysokie walory artystyczne, świetna ilustracja muzyczna oraz dydaktyka społeczna nadają tym bajkom zupełnie inny wydźwięk, niż disney'owski.

„Konik-Garbusek”, kolorowy, długometrażowy film rysunkowy produkcji „Sojuzdetfilm” w reżyserii Iwanowa Wano i w rysunkach L. Milezina wraz z całym sztabem innych malarzy — mimo dość ostrej fragmentaryczności i migawkowej kolorowości niektórych obrazów — działa na nas bardzo sugestywnie.

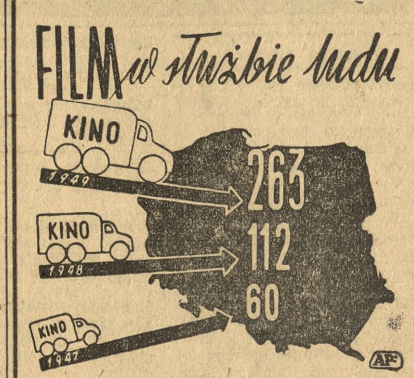
Przebogata fantazja ludu rosyjskiego w opowieści o „Koniku-Garbuseku” według bajki P. Jerszowa, nakreśliła pełen wdzięku obraz biednego chłopca, który w transpozycji filmowej na swoim nieokiełznanym mustangu przeżywa niezwykle przygody, wychodząc z wielu niebezpieczeństw obronną ręką. Chłopiec z ludu zwycięża barbarzyńcę-króla i zaprowadza w całym państwie nowe, sprawiedliwe obyczaje.

Z bajki tej promieniuje pogodny optymizm, szczerzy liryzm i niewymuszony humor.

Wrażenie to potwierdziła dana na dodatek piękna rysunkowa krótkometrażówka kolorowa pt. „Mali ogrodnicy”, świetna w oryginalności pomysłów (zwłaszcza strach na wróble) i

doskonale zsynchronizowana muzyka, nie dziw więc, że wywołuje szczerzy zachwyt widowni, reagującej bardzo czule na najdrobniejsze nawet szczegóły.

W nadprogramie „Tygodnik Aktualności PKF” i krótkometrażówka „Czyn Majowy Polskiej Kroniki Filmowej”. (ts)

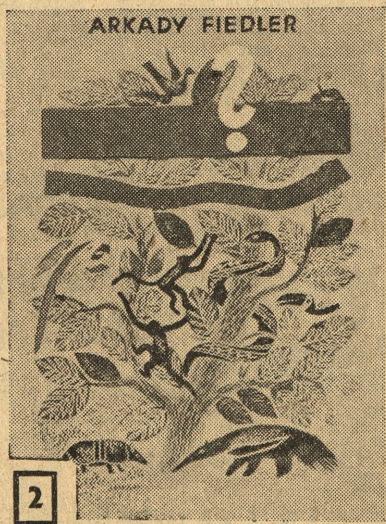
Film jest narzędziem upowszechniania kultury, niesie także wydatną pomoc w akcji szerzenia oświaty. Kina objazdowe docierają do najodleglejszych zakątków kraju, do wiosek i osiedli robotniczych, dostarczając dziesiątkom tysięcy widzów rozrywki i wiedzy o świecie. Ilość kin objazdowych wzrasta nieustannie. W ciągu trzech lat ilość ta zwiększyła się przeszło czterokrotnie. Przed wojną kin objazdowych w Polsce nie było.

Kupon nr 3 Wielkiego Konkursu „Głosu Wielkopolskiego”

Zamieszczamy dzisiaj trzeci kupon Wielkiego Konkursu „Głosu Wielkopolskiego”, zorganizowanego z okazji „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy”. Tym razem należy odgadnąć tytuły książek, których okładki reprodukujemy poniżej:

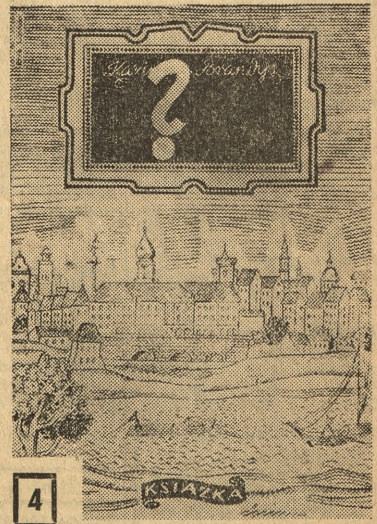
1

2

3

4

Uczestnicy Konkursu winni wpisać tytuły książek do zamieszczonej obok tabelki i wraz z pozostałymi trzema kuponami przesłać w zamkniętej kopercie na adres: Redakcja „Głosu Wielkopolskiego”, Poznań, ulica Działyńskich 10

„Konkurs Tygodnia Oświaty”

Dla uczestników konkursu, którzy udzielią trafne rozwiązania, przewidziane są

cenne nagrody

(odbiornik radiowy, aparat fotograficzny, wieczne pióro i wiele in.)
Odpowiedzi na konkurs można nadsyłać do dnia 25 maja br.

KUPON KONKURSOWY NR 2

TYTUŁ KSIĄŻKI

- 1
- 2
- 3
- 4

Nazwisko i adres _____